

KONEYRITTÄJÄ

5 vuotta koneyrittäjien asialla

Nro 10 • joulukuu 2024

KONEYRITTÄJÄ

5 vuotta koneyrittäjien asialla

Nro 10 • joulukuu 2024

Näe puut metsältä.

Kuutio.fi on paras tapa kilpailuttaa puukaupat.

K U U T I O .fi

Näe puut metsältä.

Kuutio.fi on paras tapa kilpailuttaa puukaupat.

K U U T I O .fi

waratah

HARVESTERIPÄÄT

H216 JÄREÄ JA KOMPAKTI

Uusi H216-harvesteripää on rakennettu toimimaan optimaalisesti monissa eri sovelluksissa. Järeä, mutta kompakti harvesteripää tuo vakautta työskentelyyn, myös Suomen metsissä.

IHC
INTELLIGENT
HARVESTER HEAD
CONTROL

Aina oikein säädetty

Uusi älykäs harvesteripääohjaus helpottaa kuljettajan työtä. Auto-maattinen karsimateriaien säätö pitää harvesteripään aina optimaalisesti säädettyinä käyttötarpeen mukaan.

Asiantunteva myynti- ja huoltoverkosto palveluksessasi

● Myynti
● Huolto
● Tehdas

● Joensuu
Konehuolto Leväniemi Oy
045 120 8260

● Kokkola
Grami Forest Oy
040 556 7958

● Nastola
Nastolan Forest Huolto Oy
020 746 6791

● John Deere
Forestry Oy
konemyyjät

● Kajaani
Kajaanin Metsäkonehuolto Oy
0400 177 515

● Nakkila
Metsäkonehuolto Kähkönen Oy
050 567 8219

● Seinäjoki
Esan Paja Oy
040 523 3348

f @WaratahEuropeSouthAmericaJapan

www.waratah.com

BUILT TO WORK
waratah

Sisältö

Nro 10 • joulukuu 2024

KONEYRITTÄJÄ

vuotta

5
PÄÄKIRJOITUS
Yhteinen ympäristömme

6
Metsäsektorin suhdanteet
– kasvua näköpiirissä

8
Kuuluu hyvää

10
Yrityskohtaiset
vastuullisuusohjelmat
yleistyvät myös
konetyöaloilla

12
Yhteistyöllä luodaan
vahvoja arvoketjuja

14
Leimikon lisätiedot
seurannan ja hallinnoinnin
avuksi

15
Yksityisteitä voi kunnostaa
myös
Metka-rahoituksella

16
Soukkion tielanat
sorateiden
kunnostamiseen

18
Nuoret yrittäjät
vierailivat Helsingin
MaatalousKonemessuilla

20
VIERASKYNÄ
Millaisen
tulevaisuuden valitsemme
vähäliikenteisille
teillemme?

21
Aika siirtää
Konekauppa nuoremmille

22-24 joulusivut

26
Koneyrittäjän riskit ja
riskienhallinta

28
Valteenojan varrella

30
Entisöinti vaatii
viitseliäisyyttä ja hyviä
hermoja

32
Työkyvyn edistäminen
on vaikuttavampaa, kun
ammatti huomioidaan

34
PEFC-vuosiauditoinnit ovat
paketissa – poikkeamiin
puututaan korjaavilla
toimenpiteillä

36
Kestävän maankäytön
ja metsätalouden
koulutusta kehitetään
Etelä- ja Keski-
Pohjanmaalla

38
Risupeto-päivä litissä

40
Metsäpalojen
torjuntahakkuuta tehdään
Toscanassa

42
Kymmenen miljoonan
kuution vuosi Kuutiossa

44
Sähköinen keskisarjalainen

45
Koukuttava hollantilainen

46
Tuote- ja
palveluhakemisto

47
Tietoa

48
Nimitys

Yhteinen ympäristömme

Ympäristökysymykset ja vastuullisuus on noussut tänä syksynä voimakkaasti metsälalla. Muutoinkin ympäristökysymykset ovat keskeisiä kaikilla konevalloilla oli sitten kyse turpeennostosta tai maarakentamisesta.

Luonnon kanssa työtä tekevät ovat joutuneet yleisen huomion kohteeksi ja myös media on heitä pitänyt luupinsa alla. Koneyrittäjien on toki oltava erityisen tarkkana työnsä jäljen kanssa, mikä yleisesti ottaen on hyvällä tasolla.

Monesti kysymyksen asettelussa unohtuu se, että koneyrittäjät toimivat tekemiensä sopimusten ja asiakkaaltaan saamiensa ohjeiden mukaan. Virheet voivatkin siten johtua puuttuvista tai puutteellisista ohjeista, ei itse koneilyn suorittajan virheistä.

Konealan itsensä etu on pitää työn laatu kunnossa ja kehittyvänä. Luonnossa työskentelyä voi pitää jopa etuoikeutena, joten siksikin työmaa on pidettävä kunnossa.

Olellaista on myös oikean kuvan välittäminen kuttajille ja suurelle yleisölle siitä, miten luonto- ja ympäristöarvot huomioidaan käytännön koneilyssä. Paljon hyvää on kerrottavana, kun itse kukin toimija muistaa asian viestimisen ja sen tärkeyden.

Laadukkaan työn toteuttamiselle on luotava myös puitteet, missä keskeisessä asemassa ovat työn tilaajahot. Tänä päivänä laatu ei näy riittävästi työn hinnoittelussa, vaan toimii ainoastaan reunaehtona, joka yrittäjän pitää ylittää työskenneläkseen konealalla, taikka sit-

ten vain laatueroja käytetään sanktioperusteina. Ei kovinkaan motivoivaa, saati kehittämiseen innostavaa.

Miten tämä laadukas ja ympäristöhuomioiva työ saadaan esiin, niin että siihen on myös taloudelliset kannusteet? Tätä alalla on syytä pohdita ja orastavia kokeiluja onkin ollut esimerkiksi Metsähallituksella.

Pohdinnan ohella rentouttavia joulun pyhiä itse kullekin.

Matti Peltola

HR56 – Uusin tehokkaimmme!

HR56

FR28

FR48

Nosturin ulottuma 10 m • Kokonaisjärkevä paketti pienillä käyttö- ja ylläpitokustannuksilla!

PARHAAT KUMPPANISI

HARVENNUKSEEN & ENERGIAPUUN KORJUUSEEN

SAMPO ROSENLEW

Konepajanranta 2A
PL 50, 28101 Pori
puh. 0207 550 555

sampo-rosenlew.fi

MYynti | ALUE 1
Jesse Jolkkonen
puh. 040 767 8569
jesse.jolkkonen@
sampo-rosenlew.fi

MYynti | ALUE 2
Ahti Sormunen
puh. 0400 346 650
ahti.sormunen@
sampo-rosenlew.fi

KUSTANTAJA, JULKAISUJA
FinnMetko Oy
Sitratie 7 • 00420 Helsinki
p. 040 9009 410
Y-tunnus 0757675-8

KIRJAPAINO
Punamusta Oy
Kaapelikatu 1 •
33330 Tampere

VASTAAVA TOIMITTAJA

Matti Peltola • p.040 9009 412 • matti.peltola@koneyrittajat.fi

ILMOITUKSET

Tapio Hirvikoski • p.040 9009 417 • tapio.hirvikoski@koneyrittajat.fi

TAITTO-SIITEERI

Tiina Rajaniemi • p.040 9009 420 • tiina.rajanieni@koneyrittajat.fi

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

Toimisto • p.040 9009 410 • toimisto@koneyrittajat.fi

TOIMITTAJAT

Harri Grundström	040 9009 427
Sirpa Heiskanen	040 9009 423
Tapio Hirvikoski	040 9009 417
Lauri Hyytiäinen	040 9009 426
Simo Jaakkola	040 9009 414
Ville Järvinen	040 9009 424
Markku Leskinen	040 9009 413
Matti Mäkelä	040 9009 418
Ari Pihlajavaara	040 9009 419
Juha Saarivuori	040 9009 422

TILAUSHINNAT 2025

89 euroa vuosikerta

84 euroa kestotilausvsk.+alv

www.koneyrittajat.fi

Lehti on Aikakausmedia ry:n jäsen ISSN 0788-9860 (painettu)
ISSN 2670-367X (verkkajulkaisu)

1

Vaasa Kyyjärvi
Jyväskylä

2

Lahti
Porvoo

Metsäsektorin suhdanteet

– kasvua näköpiirissä

Maailmantalouden hidas kasvu, inflaation hidastuminen ja korkojen lasku lisäävät metsäteollisuustuotteiden kysyntää, mikä tukee metsäteollisuuden elpymistä. Luke ennustaa, että erityisesti massa- ja paperiteollisuudessa tuotanto- ja vientimäärät ovat kasvussa. Kartongin ja sellun tuotantomäärät kasvavat uusien tehdasinvestointien myötä. Paperin näkymät ovat synkemmät. PTT ennustaa, että Suomen metsäteollisuuden viennin arvo lähtee ensi vuonna selvään nousuun. Eniten kasvaa kartongin ja massan viennin arvo. Tämä kaikki tarkoittaa puun kysynnän kasvua. PTT ennustaakin sekä kasvua hakkuumääriin että kantohintojen nousua. Kantohinnat rikkovat sekä taso- että määrärajoja.

Metsäteollisuudessa puunkäyttö on laskeutunut parin edellisen vuoden aikana, mutta tänä vuonna käyttö määrä kääntyy hienoiseen nousuun. Puunkäyttö ennustetaan nousevan noin kolme prosenttia, kun kemiallisen metsäteollisuuden tuotanto lisääntyy. Myös puutuoteteollisuudessa puuta käytetään tänä vuonna hieman viime vuotta enemmän.

– Ensi vuonna metsäteollisuuden tuotannon kasvu jatkuu etenkin massateollisuudessa, koska Metsä Groupin Kemian biotuotetehtaan tuotanto on palautunut ja Stora Enson Oulun kartonkilinja käynnistyy. Tämä lisää puun käyttöä noin kuusi prosenttia. Kehitys näkyy hakkuiden lisääntymisenä, sanoo tutkimusjohtaja **Paula Horne** PTT:stä.

Vaikka metsäteollisuuden näkymät ovat pääosin positiiviset, alalla on myös haasteita. Rakentamisen väistyminen Euroopassa heijastuu sahatavaran ja vanerin kysyntään. Lisäksi metsäteollisuuden kannattavuus on paineen alla korkeiden raaka-ainekustannusten ja heikon kysynnän vuoksi. Metsäteollisuuden kilpailukykyyn vaikuttavat myös valuuttakurssivaihtelut ja kansainväliset talousnäkymät.

Sahatavaran näkymiä on jo pitkään synkistänyt rakentamisen heikko suhdanne. Korkojen laskun seurauksena rakentaminen

kääntyy ennusteiden mukaan ensi vuonna varovaiseen kasvuun, ja samalla sahatavaran kysyntä alkaa virkoamaan sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Ensi vuonna sahatavaran vienti kasvaa PTT:n ennusteen mukaan kolme prosenttia ja nimellinen vientihinta nousee neljä prosenttia.

– Missä vaiheessa ja mitä tahtia elpyminen tapahtuu, siinä on yhä kysymysmerkkejä. Voi käydä niinkin, että jos kysyntä yhtäkkiä lähtee nopeasti ylöspäin, nähdään hintatahkeitä, mutta niiden ennakointi on erittäin vaikeaa, sanoo metsäekonomisti **Matti Valonen**.

Luke ennustaa lisäksi, että metsähakkeen käytön lämpö- ja voimalaitoksissa pysyvän korkeana ja samoin energiapuun laitoshinta pysyy korkealla tasolla. Vuonna 2024 metsähakkeen käytön odotetaan kasvavan viisi prosenttia viime vuodesta. Vuonna 2025 metsähakkeen käyttö määrä pysyy Luken mukaan kuluvan vuoden tasolla, mutta sen laitoshinta sekä energiapuun hinnat nousevat edelleen hieman.

Hakkuumäärät kasvussa 2024 ja 2025

Runkopuun hakkuut Suomen metsistä olivat suurimmillaan vuonna 2018, jolloin hakattiin runkopuuta 78,2 miljoonaa kuutiometriä. Tämän jälkeen hakkuiden taso on ol-

lut alhaisempi. Vuonna 2023 runkopuun vuotuiset hakkuut olivat 72,7 miljoonaa kuutiometriä. Ainespuuta korjattiin 61,3 miljoonaa kuutiometriä. Vuodelle 2024 Luken ainespuun hakkuukertymäennuste on 0,7 miljoonaa kuutiometriä viime vuotta suurempi. Vuonna 2025 tukkipuun hakkuumäärien ennustetaan kasvavan edelleen kolme prosenttia ja kuitupuun viisi prosenttia. Yhteensä teollisuuspuun hakkuut kasvavat Luken mukaan neljä prosenttia 64 miljoonaan kuutiometriin. PTT on ennustessaan samoilla linjoilla ja ennustaa metsien hakkuumääriin vuodelle 2024 neljän prosentin kasvua ja edelleen neljän prosentin kasvua vuonna 2025.

Ennätysuuret kantorahatutot

Yksityismetsätalouden kannattavuus on parantunut, ja kantorahatutot ovat nousseet uusiin ennätyslukemiin. Yksityismetsien bruttokantorahatutot nousivat viime vuonna ennätyskelliseen noin 2,6 miljardiin euroon. Tänä vuonna yksityismetsätalouden bruttokantorahatutot Luken ennakoit nousevan 2,9 miljardiin euroon ja PTT ennustaa 3 miljardin rajan menevän rikki. Vuonna 2025 kantorahatutot ylittävät hakkuumäärien

kasvaessa ja kantohintojen vahvistuessa ensimmäistä kertaa kolme miljardia euroa. PTT ennustaa, että kantorahatutot nousevat ensi vuonna ennätysuuriksi 3,3 miljardiin euroon.

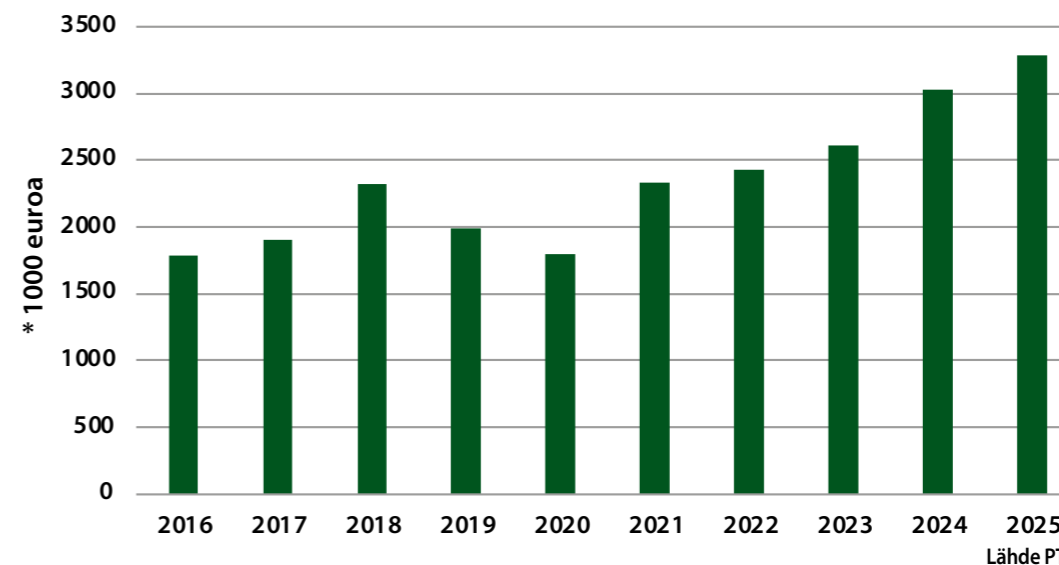
Puubaranto kasvaa

Puuston vuotuinen kasvu on ollut keskimäärin 103,6 miljoonaa kuutiometriä. Kun puuston poistuma oli 86,8 miljoonaa kuutiometriä vuonna 2023, puubaranto lisääntyi vuoden aikana 16,8 miljoonalla kuutiometrillä. Tämän vuoden (2024) ennustetulla hakkuutasolla puubarannon lisäyksen arvioidaan olevan vajaa puoli miljoonaa kuutiometriä edellistä vuotta pienempi.

Hakkuumahdollisuusarvioiden mukaan suurin ylläpidettävissä oleva hakkuukertymäarvio on 79,8 miljoonaa kuutiometriä runkopuuta vuodessa kaudelle 2019–2028. Aines- ja energiapuun vuotuinen hakkuukertymä on 74,8 miljoonaa kuutiometriä ja energiarunkopuun viisi miljoonaa kuutiometriä. Energiarunkopuusta ainespuukokoista on arviolta 4,2 miljoonaa kuutiometriä.

Lähteinä jutussa on käytetty Luken ja PTT:n metsäsektorin suhdanne-ennusteita

Bruttokantorahatutot 2017-2024

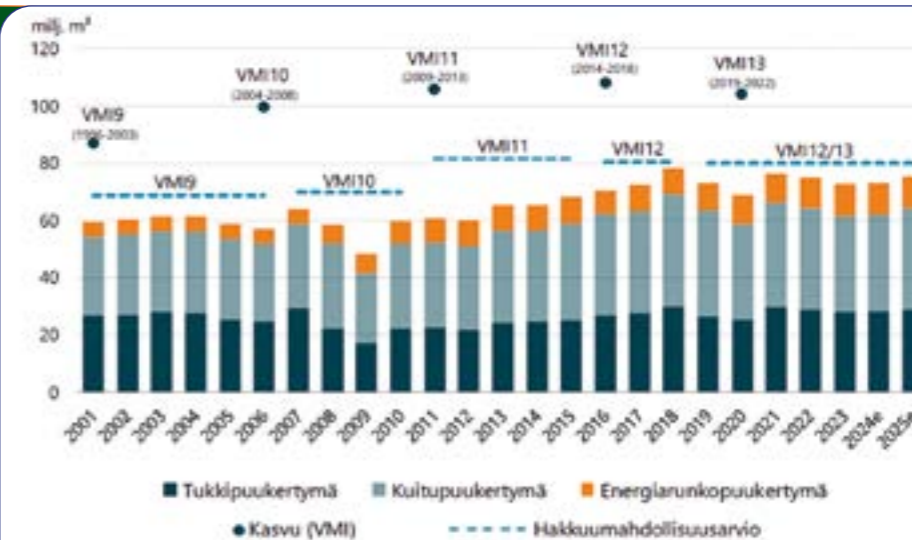
Lähde PTT

Metsäteollisuuden viennin kehitysennuste 2024 ja 2025 sekä puunkäytön, hakkuiden ja puukaupan muutosten määränennusteet vuosille 2024 ja 2025. Lähde PTT

Vientimarkkinat		2024e	2025e	Puumarkkinat		2024e	2025e
Paperi	määrä	6 %	1 %	Metsäteollisuuden puun käyttö		3 %	6 %
	hinta	-5 %	1 %			Markkinahakkuut	4 %
Kartonki	määrä	10 %	12 %	Yksityismetsien puukaupat			9 %
	hinta	-5 %	2 %			Puun nimellishinta ²	tukki
Massa ¹	määrä	-1 %	9 %	kuitu	20 %		5 %
	hinta	4 %	3 %	Bruttokantorahatutot yksityismetsistä		16 %	9 %
Sahatavara	määrä	1 %	3 %				
	hinta	3 %	4 %				
Vaneri	määrä	2 %	2 %				
	hinta	-8 %	-1 %				

¹pääosin sellua²pystykaupat, vuotuinen keskihinta

Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuumahdollisuusarvio sekä eri puutavaralajikertymät. Korkeinta hakkuumahdollisuutta ei ole ylitetty vielä kertaakaan. Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuukertymäarvio kertoo maksimitason, jossa metsien hakkuumahdollisuudet kasvavat tai pysyvät vähintään samalla tasolla kausittain lähimpien vuosikymmenten aikana tilanteessa, jossa nykyisen ilmaston, metsien käyttörajoitusten tai esimerkiksi metsänhoitosuosittelun ei oleteta muuttuvan.

VM9 ja VM10 hakkuumahdollisuusarviot eivät sisällä energiarunkopuuta, myöhempiin arvioihin se sisältyy. Tuorein hakkuumahdollisuusarvio on laskettu VM12/13-aineistolla (2017–2021). VMI kasvutiedot esitetään kunkin inventoinnin kasvunlaskentajakson keskivuonna.

Lähde: Luke.

Kuuluu hyvää

Kari Happonen viettää 75-vuotispäiväänsä joulun alla. Kuvassa keskellä lahjakassi kädessä. Muut kuvassa Harri Grundström (vasemmalta lukien), Tapio Hirvikoski ja Simo Jaakkola. Karille kuuluu hyvää ja terveisiä tuttaville! Kuva Sirpa Heiskanen.

Moni "vanhan liiton" mies on tavatessamme kysellyt, mitä Karille kuuluu. No nyt tuli tilaisuus tiedustella asiaa oikein naamakkain, kun Kari Happonen pistäytyi Koneyrittäjien Helsingin toimistolla. Juhlimme yli-insinöörin 75-vuotissyntymäpäiviä etuajassa; itse juhlapäivä kun on vasta joulukuun puolivälin tietämillä.

ARI PIHLAJAVAARA

Kari Happonen työskenteli pitkän rupeaman Koneyrittäjien maarakennusalan toimialapäällikkönä, vuodesta 1985 aina vuoteen 2013, jolloin Kari eläköityi. Vajaan 30 vuoden työuraan on mahtunut monta tapahtumaa, tapaamista ja ystävyyssuhteita, joten kuulumisten kyselijöitä riittää.

– Hyvää kuuluu, kun Kari asian tiivistää ja jatkaa, että ei mitään, tässä vaan ihmetellään. Espoossa oleva omakotitalo pitää aktiivisena, siellä on aina jotain tekemistä. Mökki on Alapitkällä, mutta matkasta johtuen siellä ei enää tule käytyä niin usein. Kari myös harrastaa päivittäistä kävelyä, pidempiä tai lyhyempiä matkoja viitseliäisyyden mukaan. Lisäksi neljä lastenlasta pitää osaltaan kiireisenä.

Happonen seuraa edelleen tiiviisti järjestön tekemisiä. Asia ilmenee muun muassa siitä, että kahvipöydässä hän kysyy, missä vaiheessa työehtosopimusneuvottelut ovat. Kari olikin aikanaan keskeisesti mukana maarakennusalan työehtosopimusneuvotteluissa. Matti Peltola raportoi neuvotteluista kertoen muun muassa, että Rakennusliiton puolelta on edelleen osin samat neuvottelijat mukana kuin Karin aikana. Järjestöstämme Karilla on hyvä käsitys.

– Liitto näyttää vireältä ja toimivalta, siihen on myös helppo tulla jäseneksi. Ja jos jäsenelle tulee ongelmia, liiton luottamus- ja toimihenkilöihin on helppo olla yhteydessä, Kari toteaa. Jäsenten ongelmanratkointa kuului aikanaan Karinkin työhön, mutta kysyttäessä hän ei halua nimetä mitään tapausta yli muiden. Neuvonta ja saavutettavuus on erityisen tärkeää,

niitä on pidettävä yllä, hän kuitenkin summaa omaa kokemustaan. – Maarakennuslalle Kari peräänkuuluttaa hyvää ja reilua sopimisen kulttuuria. Asioista pitää voida puhua ymmärrettävästi eikä niillä saa politikoida tai jättää jotain oleellista sanomatta, hän yksilöi. Lisäksi on muistettava, että konepuoli on täällä huippuluokkaa samoin kuin yrittäjät ja kuljettajat.

– Kevennyksenä Kari mainitsee lukeneensa pikku tarinan: "Lenkillä ollessa pimeässä kuulin tienpientareelta äänen. Olisitko niin hyvä ja auttaisit, että pääsen jatkamaan. Äänteli ojusta robotti. Kampesin robotin tielle, joka kiitoksin jatkoi matkaansa". Kaikki me voimme toimia näin ihmisenkin kohdalla hänen tarvitessa jelpiä. Älkääkään unohtako myöskään robotteja.

Koneyrittäjien nykyinen toimialapäällikkö Ville Järvinen tuli liittoon töihin aikanaan Karin alaisuuteen, alkuvuonna 2009. He ehtivät pähkiä maarakennusalan erityiskysymyksiä yhdessä viiden vuoden ajan. Kari ei kuitenkaan

suostu antamaan neuvoja Villelle toimialapäällikön työssä. Ajat ovat kuulemma niin erilaiset, ettei neuvoista olisi mitään hyötyä.

Työuraltaan Kari Happonen nostaa esille Koneyrittäjien hinnoitteluongelmat ja sen, missä laajuudessa hinnoittelusta voidaan kertoa. Se kuinkin houkuttelee liittoon jäseneksi. Hinnoitteluun liittyy myös Karin uralta Raiku-urakkalaskentaohjelman kehitystyö, jota hän oli tuottamassa alusta alkaen. Ohjelma ja sen hyötykäyttö on edelleen tärkeää, työkalu on hyvä apuväline tarjouslaskentaan.

Erytisterveiset Kari Happonen lähettää turvealan yrittäjille. Karille kuului aikanaan turvealan edunvalvonta ja hän kokeekin siitä erityishuolta.

– Turvetuotantoa pitää harjoittaa edelleen, varmuusvarastonkin näkökulmasta. Varastoja on oltava pahan päivän varalle.

– Miten kalustoa pidetään yllä jos toiminta ajetaan alas. Ei kukaan säilytä turvetuotantokalustoa naftaliinissa odottamassa vain sitä että jos sitä tarvittaisiin. Siitä tehdään romurautaa. Eikä silloin enää löydy kalustoa eikä tekijöitä kun tarpeen tullen turvetuotantoa pitää alkaa harjoittamaan uudelleen, Kari huomauttaa.

METSÄTYÖ Oy:ltä markkinoiden monipuolisin valikoima laadukkaita metsäkonevarusteita. Saat kilpailukykyiset tarjouksemme mm. seuraavista tuotteista:

Olofsfors

Olofsfors – metsäkonetelat ja telavarusteet, sekä metsäkoneketjut tarvikkeineen.

IGGESUND FOREST

Iggesund-laipat

- Voitelurasvat • Turvatankit
- Olofsfors-kulutusteräket

TRYGG

Trygg – kittaketjut kuorma-autoihin, traktoreihin ja työkonisiin.

Indexator

Rotator Systems
– kääntäjät, riipukkeet ja pyörivät letkuliittimet.

MARKUSSON
– teroituskoneet

HULTDINS

– puutavara- ja energiakourat

Ota yhteyttä myyjiiimme:

Kari Kemppainen, Hämeenlinna
040 5779104
Veli-Matti Varis, Hämeenlinna
0400 345401
Jari Eronen, Jyväskylä
040 7198983
Kalle Virtala, Jyväskylä
040 6617100
Pasi Pirttijärvi, Rovaniemi
040 3575344

METSÄTYÖ

www.metsatyo.fi

CLARK TRACKS®
high performance for maximum work life

LOIMAALLA VALMISTETUT
METSÄKONEEN TELAT

Facebook Instagram YouTube

www.clarktracks.fi

Mitä yrityskohtainen vastuullisuusohjelma sitten tarkoittaa? Vastuullisuusohjelma voidaan toteuttaa lukuisilla eri tavoilla ja sisällöltään hyvinkin erilaiset vastuullisuusohjelmat voivat olla hyvinkin toimivia. Ehkä tärkein ominaisuus yrityskohtaiselle vastuullisuusohjelmalle on, että ohjelman ei jää vain julistukseksi. Hyvä vastuullisuusohjelma vaikuttaa yrityksen tekemiseen ja johtaa toivottuun kehitykseen valituissa teemoissa. Jotta yritys voi tunnistaa ohjelman vaikutukset, sen toteutusta tulee myös seurata. Ja kun kehitystä saadaan aikaan, siitä on tärkeä myös kertoa.

Vastuullisuusohjelma kannattaa rakentaa yrityksen omista lähtökohdista. Jotta vastuullisuuden kehittäminen saadaan osaksi jokapäiväistä tekemistä, siihen vaaditaan vahvaa sitoutumista johdolta. Hyvä vastuullisuusohjelma myös kohdistuu yritykselle olennaisiin teemoihin – tärkeimpiin tekijöihin, joihin yritys voi osaltaan vaikuttaa. Olennaiset teemat voivat konetyöaloilla vaihdella sekä toimialojen että yritysten kesken. On tärkeä myös huo-

mata, että vastuullisuus ei ole vain kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Vastuullisuuteen sisältyy nykyisen tulkinnan mukaan erilaisen ympäristöasioiden lisäksi sosiaaliseen kestävytyteen liittyvät teemat sekä talouteen ja hallinnointiin liittyvät tekijät. Taloudellinen hyvinvointi mahdollistaa usein myös paljon muita hyviä asioita.

Vastuullisuusohjelman laadinnan tueksi toteutetaan usein niin sanottu olennaisuusanalyysi, jossa selvitetään erilaisten sidosryhmien näkemyksiä olennaisista vastuullisuusaiheista. Olennaisuusanalyysi on usein hyvä työkalu koneyritykselle tärkeiden teemojen tunnistamisessa, mutta ei pakollinen. Jollain tavalla asiakkaiden ja muiden sidosryhmien tarpeita sekä toiveita on kuitenkin hyvä kertoittaa yrityksen vastuullisuusohjelman valmistelun yhteydessä.

Edelläkävijöiden esimerkit kannustavat

Koska koneyritykset ovat tyypillisesti pieniä, yrityskohtaiset vastuullisuusohjelmat ovat koneyritysten keskuudessa vielä suhteellisen

harvinaisia. Pioneereja kuitenkin löytyy. Yksi edelläkävijöistä on keskusomalainen Metsä-Multia, jonka juuret ulottuvat 1960-luvun lopun metsäurakointiin. Osakeyhtiömuotoinen Metsä-Multia Oy perustettiin vuonna 1977 ja siitä lähtien yritys on kasvanut asiakastarpeita kuunnelleen. Nykyään Metsä-Multian omistajat **Kai Laaja** ja Aki Laaja myös johtavat yritystä toisen polven koneyrittäjinä.

Metsä-Multian toimitusjohtaja **Aki Laaja** toivottaa liiton uuden vastuullisuusohjelman tervetulleeksi. Toiveena on, että liiton vastuullisuusohjelman myötä pystyttäisiin pienentämään yrittäjien kynnystä ryhtyä suunnittelemaan omia vastuullisuusohjelmia. Hän toteaa, että heidän yrityksessään herätti pari vuotta sitten siihen, että omaa toimintaa pitäisi pystyä paremmin todentamaan vastuullisuuden eri osa-alueilta. Kun todentaminen on kunnossa, työstä voidaan uskottavasti myös kertoa sekä sidosryhmille että suurelle yleisölle. Tämä havainto käynnisti vastuullisuusohjelman ja johti siihen, että yritykseen palattiin vastuullisuusohjelmalla. Vastuullisuusohjelman tarkoitus on siis li-

Vastuullisuusohjelman hyödyt

Metsä-Multian vastuullisuusohjelma on saanut kiitoksia sekä asiakkailta että metsäalan sidosryhmiltä. Ohjelma on avannut monia ovia erilaisiin tilaisuuksiin, joissa olemme päässeet esittelemään modernia puunkorjuuta, toteaa Laaja. Yrityskohtainen vastuullisuusohjelma on siten hyödyttänyt sekä yritystä, mutta myös koko toimialaa.

Mitä vinkkejä Aki Laajalla on niille yrittäjille, jotka lähtevät valmistelemaan omaa vastuullisuusohjelmaa? Laaja korostaa, että Metsä-Multian vastuullisuusohjelman laadinnassa asiakkaat ovat olleet tärkeässä asemassa. Kumppanuudet ovat tärkeitä ja paras lopputulos saadaan, kun oma vastuullisuusohjelma tukee asiakkaiden vastuullisuusohjelmaa, Laaja toteaa. Asiakkaiden lakisääteiset vastuullisuusraportointivelvollisuudet lisääntyvät ja haluamme olla asiakkaiden suuntaan houkutteleva kumppani myös näiden veloitteiden täyttämisen näkökulmasta, lisää Laaja.

Yrityskohtaiset vastuullisuusohjelmat yleistyvät myös konetyöaloilla

Lokakuun liittokokouksessa hyväksyttiin Koneyrittäjät ry:lle uusi vastuullisuusohjelma, jonka tarkoituksena on kehittää vastuullisuuden eri osa-alueita konetyöaloilla. Vastuullisuusohjelma asettaa tavoitteita ja toimenpiteitä, joita liiton osalta edistetään. Etujärjestöllä on roolia eri alojen toiminnan kehittämisessä, mutta käytännön vastuullisuustoimet tehdään kuitenkin yrityksissä. Tämän vuoksi yksi Koneyrittäjät ry:n toimenpiteistä onkin kannustaa jäseniään yrityskohtaisten vastuullisuusohjelmien laatimiseen.

MATTI MÄKELÄ

säresurssitarvetta, mutta Akin mukaan se on kannattanut.

Metsä-Multiassa vastuullisuusohjelma on otettu innolla vastaan myös henkilöstön osalta. Sinänsä se on helppo ymmärtää, koska kukapa työntekijöistä ei pitäisi esimerkiksi työhyvinvointia, työturvallisuutta tai ympäristökysymyksiä tärkeinä teemoina. Metsä-Multian vastuullisuusohjelmalla Marko Nevalainen toteaa, että modernissa puunkorjuussa tehdään valtavasti hyviä asioita esimerkiksi luontoarvojen turvaamiseksi, mutta niistä ei osata tarpeeksi hyvin kertoa. Muun muassa tähän haasteeseen heillä on nyt uusi työkalu. Ja kun työtä seurataan, jatkossa hyviä asioita tehdään entistä enemmän.

Metsä-Multian ensimmäinen vuotta 2023 koskeva vastuullisuusraportti on luettavissa yrityksen verkkosivuilta. Vuoden 2025 alussa valmistuu kuluva vuotta koskeva raportti, jossa ensimmäistä kertaa voidaan verrata eri tavoitteiden kehittymistä. Nevalainen toteaa, että yrityksessä ei tule pelästyä, mikäli jokin mittari kehittyy väärään suuntaan. Hän lisää, että olennaisista on ymmärtää kehityksen taustasyitä ja etsiä toimenpiteitä, joilla seuraavana vuonna saadaan toiminta kääntymään haluttuun suuntaan.

Laadukas työn jälki on koneyrittäjille tärkeää, mutta asiakkaiden tarpeiden täyttäminen myös muutoin korostuu tulevaisuudessa eri toimialoilla. Vastuullisuusohjelma on siten työkalu muun muassa asiakas- ja työtyytyväisyyden lisäämiseen. Jonain päivänä vastuullisuuteen panostaminen voi mahdollisesti vaikuttaa myös rahoittajien tai vakuutusyhtiöiden käyttäytymiseen. Finanssiala on yksi toimiala, jota politiikalla ohjataan nykyisin voimakkaasti myös vastuullisuuden osalta.

Monille koneyrityksille uuden toimihenkilön palkkaaminen vastuullisuusohjelmien ei ole mahdollista. Koneyrittäjien vastuullisuusohjelmien ei kuitenkaan tarvitse olla yhtä perusteellinen kuin Metsä-Multian tapauksessa. On luontevaa, että pienemmät toimijat lähtevät liikenteeseen kevyemmällä sapluunalla. Tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittariston asettaminen muutamaa toimenpiteen voi onnistua myös olemassa olevilla resursseilla. Lisäksi monia vastuullisuuden näkökulmasta erittäin hyviä toimenpiteitä jo tehdään päivittäin koneyrityksissä. Näiden osalta vastuullisuusohjelma tarkoittaisi lähinnä asioiden dokumentointia ja systemaattista seuranta.

Yhteistyöllä luodaan vahvoja arvoketjuja

Metsätalouden kestävyysvaikutusten tunnistamisen merkitys kasvaa jatkuvasti, ja toiminnassa korostuvat hyvin kokonaisvaltaisesti erityisesti ympäristö-, luonto-, sekä sosiaalisten vaikutusten huomioiminen. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi metsätalouden arvoketjussa jokaisen toimijan – metsänhoidosta ja puunkorjuusta teolliseen jatkojalostukseen – on oltava mukana. Koskisen metsästä saatava raaka-aine on liiketoiminnan perusta. Ilman raaka-aineen hankintaa metsistä ei Koskisen saha- tai levyteollisuus pysyisi toiminnassa. Yhteistyö koneyrittäjien kanssa onkin keskeisessä asemassa kestävyysaasteisiin vastaamisessa.

MARIA NYSTRÖM
ESG MANAGER
KOSKISEN OYJ

Metsätalouden elinvoimaisuuden ja hyväksyttävyyden säilyttäminen edellyttävät yhteistyötä arvoketjun kaikilla tasoilla. Oikein kohdistetut vastuullisuustoimet säilyttävät ja parantavat luonnon elinvoimaisuutta, vähentävät päästöjä ja edistävät työntekijöiden, sekä yhteisöjen hyvinvointia.

Aktiivinen yhteistyö pienten- ja isojen toimijoiden välillä varmistaa sen, että kaikilla on kyky vastata tulevaan vaatimustasoon. Tukeamalla toisia yli yritysrajojen varmistetaan myös pienempien toimijoiden toimintamahdollisuuksia. Koneyrittäjien kautta kentältä tulevien näkemysten ja palautteen avulla voidaan kehittää yhteistyötä ja sitä kautta koko toimialaa. Yhdessä kestävyysaasteisiin vastaamalla luodaan pitkäjänteistä arvoa ja varmistetaan, että metsätalouden arvoketju palvelee ympäristöä ja yhteiskuntaa entistä paremmin. Urakanantajien ja urakoitsijoiden välinen avoin vuoropuhelu sekä sitoutuminen vastuullisuustyöhön ovat tämän tavoitteen saavuttamisen avaintekijöitä.

metsätaloudessa kattaa monia muitakin osa-alueita, kuten monimuotoisuuden ja vesistövaikutukset. Metsässä toteutetut toimenpiteet - hyvin toteutettua ennakkosuunnittelun merkitystä unohtamatta - ovat ratkaisevassa roolissa, sillä toimenpiteiden vaikutukset näkyvät suoraan paikallisessa luonnossa eri ajanjaksoilla. Käytännön vastuullisuustyö on siis suoraan sidoksissa hyvin suunniteltuihin ja toteutettuihin toimenpiteisiin.

Kestävyyteen tähtäävä toiminta edellyttää selkeää ja tavoitteellista toimintaa, jossa eri osa-alueet huomioidaan osana päivittäistä toimintaa. Esimerkiksi työturvallisuus ja työhyvinvointi ja ovat osa päivittäistä toimintaa, johon kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa. Reilut työehdot vahvistavat luottamusta työnantajaan ja sopimus-kumppaneihin. Käytäntöjä tulee edistää koko toimialan hyväksyttävyyden parantamiseksi.

Konkreettiset toimet, mittaaminen ja raportointi

Toiminnan vastuullisuus ja hyväksyttävyyden yhteinen tavoite ja vaatii saumatonta yhteistyötä ketjun kaikkien toimijoiden välillä. Esimerkiksi Koskisen kaltaisten isompien toimijoiden on tuettava koneyritysten toimintaa tarjoamalla koulutusta, selkeitä toimintaohjeita ja jatkuvaa vuoropuhelua. Samalla koneyrittäjien palaute ja kehitysehdotukset ovat arvokasta tietoa, joka tukee koko ketjun kehitystyötä. Tämä avoin yhteistyö auttaa kehittämään uusia toimintamalleja ja siirtymään kohti kestävämpää toimintaa.

Kehitys toiminnan kestävyden parantamisessa koostuu pienistä, konkreettisista teoista. Esimerkiksi polttoaineen kulutuksen vähen-

täminen ja siirtyminen fossiilitoimiin vaihtoehtoihin, luonnon erityispiirteiden huomioiminen, työturvallisuuden parantaminen ja aktiivinen laadunhallinta ovat askelia kohti kestävämpää metsätaloutta. Lisäksi omavalvonta ja säännöllinen raportointi tekevät työstä näkyvää ja mitattavaa. Näiden toimien kautta koneyrittäjät voivat osoittaa sitoutumisensa kestävään kehitykseen ja samalla vahvistaa koko toimialan kilpailukykyä.

Raportointi osana vastuullisuudesta viestimistä ja toiminnan läpinäkyvyys ovat jatkuvasti kasvattaneet merkitystä liiketoiminnassa. Ei ole yhdentekevää, miten vastuullisuudesta puhumme, vaan kaiken tulee perustua konkreettisiin toimiin ja mitattavaan tietoon. EU:n kestävyysaaintely, kuten kestävyysraportointi- ja yritys vastuudirektiivit, lisäävät paineita määrämuotoiseen vastuullisuustyöhön ja siitä kertomiseen. Tämä tuo mukanaan uusia

haasteita, mutta myös mahdollisuuksia käytäntöjen vahvistamiseen ja hyväksyttävyyden parantamiseen.

Yhteistyö vahvistaa koko arvoketjua

Sitoutuminen läpinäkyvään toimintaan auttaa kuitenkin lopulta varmistamaan sen, että tiedostamme kestävä toiminnan vaatimukset ja vahvistamme samalla yhteiskunnan hyväksyntää toimialaa kohtaan.

Yritysten tulee tarkastella toimintansa myönteisiä, sekä kielteisiä vaikutuksia koko arvoketjussa, eli aivan raaka-aineen hankinnan alkulähteeltä lopullisen tuotteen tai raaka-aineen käyttöön asti. Kestävyyteen tähtäävä toiminta perustuu toiminnan vaikutusten tunnistamiseen ja niiden hallintaan ketjun kaikissa eri vaiheissa. Näin taataan toiminnan hyväksyttävyyden, joka on kestävyystyön lähtökohta ja liiketoiminnan edellytys.

Metsätalouden toimenpiteitä toteuttavat yrittäjät ja yritykset ovat tässä ketjussa keskeisiä toimijoita, sillä niiden toimenpiteet mahdollistavat jalostavan teollisuuden toiminnan. Toiminnan hyväksyttävyyden rakentuu puolestaan siitä, miten eri sidosryhmien – kuten asiakkaat, eri kumppanit, viranomaiset, arvoketjun työvoima – tarpeet ja näkemykset huomioidaan osana toimintaa, luontoa tietenkin unohtamatta.

Ekologinen kestävyys luo perustan

Ekologinen kestävyys muodostaa perustan kaikille muille kestävyden osa-alueille. Pitkään vaikutuksia tarkasteltiin melko yksipuolisesti puuntuotantokyvyn näkökulmasta, mutta kauan on jo kuitenkin tiedostettu, että ekologinen kestävyys

KETO 42
Saatavilla 360°-rotaattorilla

SUUREMPI KATKAISUMITTA KEVYESSÄ KUORESSA

Uusi KETO-42 harvesteripää täydentää pienten harvestereiden mallistoa ja tarjoaa suuremman katkaisuläpimitan kevyessä kuoressa!

Varusteltavissa yhden värin värimerkkauksella, voimakkaammilla syöttömoottoreilla ja pidemmällä terälaiपालalla.

Keto Harvesters
www.kone-ketonen.fi

UUTTA!

Leimikon lisätiedot seurannan ja hallinnoinnin avuksi

Metsäkoneilla tehty työ tallentuu monipuolisesti koneiden mittalaitetietoihin. Ainut edellytys hyvälle tietojen tallentumiselle on, että koneessa on asetettu käytönseuranta päälle. Silloin kaikkien töiden osalta tallentuu sekä työmaalla tehdyn työn määrä että siihen käytetty aika, jotka yhdessä muodostavat luotettavia vertailulukuja tuottavuuden seurantaan varten. Mitä paremmin yrityksessä saadaan näitä asioita selville, sitä helpompaa on yrityksen toiminnan suunnittelu. Mutta miksi joku työn osa tai työmaa jopa samoilla taksoilla on tuottavampi kuin toinen?

Luvut tuovat esiin eroja tuottavuudessa

Tuottavuuden erojen näkeminen numeroina auttaa yritystä erottelamaan tuottavimmat työt vähemmän tuottavista. Mitä enemmän lukuja puunkorjuun eri osista saadaan, sitä paremmin saadaan esiin työn ja työmaiden tuottavuuseroja. Kuutiot merkitsevät paljon, koska yritykselle maksetaan korjuusta pääosin kerätyn puumäärän mukaan. Leimikon kuutiotaksa muuttuu kerätyn puukuutiomäärän keskijäreiden mukaan, eli silläkkin on vaikutusta työstä saatavaan korvaukseen.

Palkat maksetaan usein ainakin omille työntekijöille tuntiperusteisena. Samoin metsäkoneiden kulut, kuten polttoaineen kulutus laskeaan litroissa tuntia kohti. Kun käytössä on aika, kuutiot ja keskijäreys, niin tuottavuuden ja kustannusten vertailulukuja voidaan laskea taksan mukaan sekä tunnille että kuutiolle. Näitä lukemia voidaan hyvässä järjestelmässä seurata koneittain, kuljettajittain, hakkuutavoittain ja asiakkaittain, niin tuottavuuksien eroja on helpompi löytää. Samoin tuottavuuteen vaikuttavat korjuusta aiheutuvat kustannukset, kuten palkat, polttoaineen kulutus, siirtomatkat jne.

Miksi tuottavuuksissa on eroja?

Jos yrityksellä on useampia asiakkaita, niin myös saman hakkuutavan taksat ovat tavallisesti erilaisia eri asiakkailla. Joku työntekijä saattaa olla parempi tekemään tulosta pienten järeysien työmailla ja toiset suurten järeysien kanssa. Samoin joku tietyn merkkinen kone saattaa sopia yhdelle työntekijälle paremmin kuin toiselle. Lisäksi leimikoiden koot vaihtelevat, vuodenajat vaihtelevat ja maasto-olosuhteet ovat erilaisia leimikolta toiselle. Mekussa

metsätraktorit saattavat hyvinkin ajaa leimikolla puuta pidempiä matkoja, kuin mistä yrittäjälle maksetaan. Tämä lisää suoraan palkkaa ja polttoainekuluja, eli alentaa tuottavuutta.

Lisätiedot avuksi suoraan tuottavuuden raporttia tarkasteltaessa

Yritys pystyy hyvän seurantatyökalun raportteilta saamaan näkyville töiden tuottavuuksien eroja melko luotettavasti. Tässä vaiheessa on johtamisen kannalta tärkeä löytää syyt siihen, mikä aiheuttaa eroja. Usein työmailla on tuottavuuteen vaikuttavia asioita ja tapahtumia, jotka paikalla olevat työntekijät havaitsevat. Se on tuottavuuteen vaikuttavaa tietoa, joka ei tallennu metsäkoneen mittalaitetiedostoon, eikä siten myöskään siirry tuottavuuden seurannan raporttiin.

Mitäpä jos metsäkoneen kuljettaja voikin lisätä tuottavuustiedon raportointiin saatteeksi omat havaintonsa siitä, miten työn tekeminen eteni ja mikä siihen juuri kyseisellä työmaalla vaikutti? Jos tällaisia lisätietoja onkin samassa paketissa leimikon tuottavuuden lukujen kanssa, niin johtopäätösten teko tuottavuuden eroista eri työmaiden välillä onkin entistä nopeampaa. Kun kuljettajan kommentti löytyy suoraan leimikon kohdalla, niin tarvittaessa hänen kanssaan voidaan myöhemmin keskustella asiasta tarkemminkin.

Ajansäästöä tarjoavia lisätietoja ja pysyvä tietovarasto

Lisäksi työmailla saatetaan tehdä vaikkapa maanomistajalta erikseen laskutettavaa työtä. Jos tämä työ jää viestinnän puutteen takia

laskuttamatta, niin yrityksen kannattavuus kärsii. Jos metsäkoneen kuljettaja voi raportoida laskutettavat lisätyöt yhdessä tuotoksen kanssa samaan paikkaan, niin niiden laskuttaminen hoituu yrittäjältä helpommin.

Metsäkone tuottaa myös mittaustodistuksia ja mittaustarkkuuden tarkastuksen raportteja, joita yrittäjä saattaa tarvita yhteistyökumppaneitaan ja itseäänkin varten. Hallinnollisesti on helppoa, jos mikä tahansa leimikkoa koskeva lisätiedosto on haettavissa ja ladattavissa tuottavuusraportista.

Kun leimikon kaikki mahdollinen avaintieto on yhdessä paikassa, niin hallinnollisesta työstä saattaa säästyä mukavasti aikaa. Tieto säilyy varastossa pysyvästi, joten sen voi tarvittaessa hakea arkistosta kuukausien ja vuosienkin päästä nopeasti aina kun sille on tarvetta.

Näitä asioita Koneyrittäjissä ratkotaan yhdessä jäsenyrittäjien kanssa. Yhteisellä panostuksella voidaan saada aikaan yrittäjiä palvelevia uusia ratkaisuja.

Lisätietoja:
Harri Grundström, p. 040 9009 427 / harri.grundstrom@koneyrittajat.fi

Yksityisteitä voi kunnostaa myös Metka-rahoituksella

Monet yksityistiet ovat parantaneet yksityistiensä ELY:n yksityistieavustuksia hyödyntäen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana. Määrärahoja oli hyvin ja tuki kattoi valtaosan kustannuksista. Sen lisäksi kunta saattoi myös antaa avustusta 10–20 % hankkeen kustannuksista. Nyt kun yksityistiemäärärahat on leikattu minimiin, tiekuntien katseet suuntautuvat Metka-rahoitukseen.

teksti:
TEUVO TAURA,
SUOMEN TIEYHDISTYS
kuva:
MIKKO RASILAINEN

Metsätalouden kannustejärjestelmän tukea eli metka-tukea yksityisteiden parantamiseen haetaan Suomen metsäkeskukselta. Metka-laki tuli voimaan vuoden 2024 alusta ja korvasi samalla kestävä metsätalouden rahoituslain eli kemeran. Vaikka metkatuki on tarkoitettu edistämään metsätalouden ja siihen liittyvien elinkeinojen harjoittamista, ei tukikelpoisen tien tarvitse välttämättä olla metsätie.

Metsäliikennettä pitää kuitenkin olla yli 30 % tien liikennesuoritteista. Kriteerin täytyminen arvioidaan yksikkölaskelman perusteella. Maanmittauslaitoksen suositusten mukaan laaditun yksikkölaskelman yksiköistä pitää metsäliikenteen osuus olla siis yli 30 %. Rahoituskelpoisuuteen toki vaikuttaa myös muutama muu asia.

Yksi niistä on ns. tietiheysmaksimi, joka on 15 m/ha. Tietiheys saadaan lasketta jakkamalla tien pituus tien osakstilojen yhteenlasketulla pinta-alalla. Poikkeustapauksessa tietiheys voi olla 18 m/ha, jos tien vaikutusalueella on metsäkuljetusta vaikeuttavia maastotekijöitä. Parantamishankkeen vähimmäispituus on 500 m. Jos tie on rakennettu tai jo kertaalleen perusparannettu metsäpuolen rahoituksella, tulee hankkeen valmistamisesta olla kulunut vähintään 20 vuotta.

Mitoitusvaatimukset kasvaneet

Kun rahoitus vaihtui kemera-metkaan, otettiin samalla rahoitusehtoihin käyttöön Metsätehon jo vuonna 2017 laatimat kääntöpaikkojen ja liittymien mitoitusohjeet. Lähes kaikissa yksityisteiden parantamishankkeissa joudutaan kääntöpaikkoja ja liittymiä laajentamaan, jotta puutavara-autot ja hakerekat pystyvät teillä liikkumaan ja kääntymään ilman vaikeuksia. Usein myös väistöpaikkoja pitää kunnostaa ja rakentaa myös lisää. Tien kantavuusvaatimus parantamishankkeen valmistuttua on 50–80 MPa tien päällysrakenneluokasta riippuen. Jotta murskemäärät osataan mitoitaa oikein, suositellaan kantavuusmittauksen tekemistä suunnitteluvaiheessa. Kantavuusmittaus on tukikelpoisen kustannus.

Tuki vielä vuonna 2025 hyvällä tasolla

Vuonna 2025 tuki perusparannushankkeisiin on 70 % arvonlisäverottomiin kustannuksiin. Silta-hankkeissa tuki on 85 %. Tuki on siis erittäin hyvällä tasolla. Tosin arvonlisäveron osuuteen tukea ei saa, mutta arvonlisäverovelvolliselle teosakkaat voivat vähentää arvonlisäveron osuuden omassa arvonlisäverotuksessaan. Tukea ei myönnetä tiekunnalle, vaan teosakkaille. Päätös perusparanta-

miseen ryhtymisestä pitää kuitenkin tehdä tiekunnan kokouksessa. Tukea voi hakea luonnollinen henkilö, puoliso yhdessä, yhtiö, kuolinpesä, yhteisö, osakeyhtiö, säätiö, hallinto-oikeuden haltija, yhdistys tai yhteisen alueen osakaskunta. Tuen hakemisen edellytyksenä ei ole metsän omistaminen, joten muun muassa lomakiinteistöjen omistajatkin voivat hakea metkatukea. Sen sijaan kunnat, seurakunnat, metsäyhtiöt ja muut yhteisöt eivät voi tukea hakea.

Metkasta rahoitusta saavien parantamishankkeiden kustannukset ovat tyypillisesti 20 000–30 000 €/km + alv. Vuoden 2026 alusta tuki pudonnee tien parantamishankkeissa 50 prosenttiin ja silta-hankkeissa 75 prosenttiin, joten nyt on hyvä heti tehdä päätös tien parantamishankkeeseen ryhtymisestä.

Korjausvelkaa syntyy

Metsäteiden perusparannukset tulivat rahoituksen piiriin vuonna 1995. 2000-luvun alkupuolella parantamismäärät olivat hyvällä tasolla, mutta viime vuosina määrät ovat olleet niin pieniä, että korjausvelkaa syntyy koko ajan lisää. Vuonna 2023 perusparannettiin kemera-rahoituksella teitä vain 477 km. Metsäteitä yksityisten metsänomistajien maille on rakennettu n. 80 000 km, joten tiestöstä tuli parannettua vain 0,6 %. On toki tiekuntia, joissa sään-

nöllisestä kunnossapidosta on huolehdittu niin hyvin, ettei tie ole perusparannuksen tarpeessa, mutta huonokuntoisten metsäteiden määrä väistämättä kasvaa. Valtaosa hakkuista ja metsänhoitotöistä tehdään kuitenkin roudattomana aikana, joten tiestön pitää olla kunnossa. Pitämällä tieverkoston kunnossa, metsänomistaja varmistaa puulparhaan mahdollisen hinnan.

Määrärahatilanne

Yksityisteiden perusparantamishankkeisiin on viime vuosina ollut Kemera-varoja käytettävissä noin 8 miljoonaa euroa, mutta rahoitushakemuksia on tullut selkeästi vähemmän eli tukea on jäänyt käyttämättä. Tuki Kemera-ssa oli 50 % alv 0 kustannuksiin, mutta kun metkassa tuki on 70 %, voisi olettaa, että kiinnostus tukea kohtaa on selvästi suurempi. Näin ainakin kävi ELY:n myöntämän yksityistieavustuksen kohdalla. Lehden mennessä painoon ei vuoden 2025 määrärahoista ollut vielä tarkkaa tietoa, mutta Suomen metsäkeskus on mukana Suomen Tieyhdistyksen helmi-maaliskuussa järjestämällä Alueellisilla yksityistiepäivillä ja kertoo siellä metkan rahoitustilanteesta ja rahoitusehdoista tarkemmin. Lisätietoja metkasta löytyy metsäkeskuksen verkkosivulta www.metsakeskus.fi/fi/metsatalouden-tuet/metka-tuet.

Työnjohtaja Aki Lindholm ja Hannu Soukkio sekä suurin lana Juhani.

Aki Lindholm ja Hannu Soukkio tuotantotilojen edessä. Lumen tultua pihalla olevat aurat vähenevät.

Heikotuslaitteita ja pienin mönkijällä vedettävä Eero lana.

Soukkion tielanat sorateiden kunnostamiseen

Pirkanmaalla Pälkäneen Luopioisissa rakennetaan ammattikäyttöön tarkoitettuja tielanoja yli kolmenkymmenen vuoden kokemuksella.

Hannu Soukkio kertoo lanojen valmistamisen olevan jatkuvaa tuotekehittämistä.

Lanoja on seitsemää eri kokoa ja ne on nimetty seitsemän veljeksensä mukaan. Kaksi suurinta mallia Juhani ja Tuomas, soveltuvat parhaiten ELY:n sorateiden ympärivuotiseen, ammattimaiseen kunnostamiseen. Pienin lana Eero on tarkoitettu lähinnä pienten alueiden ja pihateiden lanaukseen. Sitä voi vetää myös mönkijällä.

Siihen minkä kokoisen lanan asiakas tarvitsee vaikuttavat lanattavan tien leveys, kulutuskerroksen materiaali, kaarteiden säteet sekä korkeusprofiili ja millä lanaa on tarkoitus vetää. Nämä Soukkio selvittää haastattelulla asiakasta. Asiakkaalla saattaa olla myös jo valmiiksi oma näkemys, minkä tasoista lanaa hän on hakemassa. Saatuihin tietoihin perustuen Soukkio tekee asiakkaalle seitsemästä vaihtoehdosta lisävarusteineen, parhaiten käyttötarkoitukseen soveltuvan lanan.

– Jotkut asiakkaista tiedustelevat ensin lanan toiminnasta ja toimivuudesta ja vasta sen jälkeen kysyvät hintaa. Jos asiakkaalla työt ovat selvät, lana on lopulta helppo myydä, kertoo johtaja Hannu Soukkio.

Jotakin Soukkion lanojen luotettavuudesta kertoo se, että jotkut asiakkaat ovat vuosien saatossa kokeilleet mutakin lanoja, mutta palanneet lopulta Soukkion asiakkaaksi.

Lanojen valmistuksessa raaka-aineet näyttelevät suurinta osaa, joten laadukas valmistaminen on Soukkion mukaan pieni kustannus lanan kestävyuden kannalta.

Soukkio Oy on perustettu vuonna 1988

Lanojen teon Hannu Soukkio aloitti 60 neliön autotallissaan 80-luvun alussa, palkkatyön ohessa. Vuosittain hän teki muutaman kappaleen sarjoja. Laitettuaan eräänä talvena 80-luvun lopulla ensimmäisen mainoksen lanoista Maaseudun Tulevaisuuteen, keväällä olikin jo 40 lanaa tilattuna. Näin lanojen valmistamisesta tulikin päätyö, joka johti Soukkio Oy:n perustamiseen.

Autotalli kävikin pian pieneksi ja vanhasta pihassa olevasta navetasta saneerattiin tuotantotilat, joita on tarpeen mukaan vähitellen kasvatettu ja joissa yritys edelleenkin toimii.

Taustalla Hannu Soukkiolla on metallialan opinnot sekä työskentelyä Valmetin Linnavuoren moottoritehtaalla ja Tampereella Valmetin siirtokoneyksikössä trukkien kasaamisessa.

– Lanojen valmistaminen on jatkuvaa tuotekehittelyä ja kokemuksesta valmistaa Valmetin siirtokaluustoa on ollut suurta hyötyä lanojen sähköohjauksien rakentamisessa, kertoo Soukkio.

Raskaampien lanojen, joilla pystyi lanaamaan myös valtion teitä, valmistaminen oli tullut ajankohdattaiseksi jo yhdeksänkymmentäluvun alussa. Tällöin asiakkailta oli tullut toive saada ELY:n teiden lanaukseen soveltuva lana ja siitä alkoikin lana 2400:n kehittäminen.

Soukkio kertoo tämän lanan olevan se, jolla asiakkaat aloittavat työskentelyn ELY:lle. Oltuaan tyytyväisiä tuotteeseen ja kun toi-

tä on riittänyt, he ovat myöhemmin hankkineet järeemmän lanan, lanauksen tilaajan toivomuksen täyttämiseksi.

Vuosittain lanoja valmistuu noin 20 kappaletta.

Tuotanto tehdään aina vähintään viiden kappaleen sarjoina, varaston kokoa silti koko ajan tarkkaillen. Pihalle ei saa kertyä liikaa valmiita laitteita pääomaan sitomaan. Varastoa on kuitenkin oltava, jotta asiakkaiden kiireisetkin tarpeet saadaan täytettyä.

– Jos ei asiakkaalle ole myytävää, se vaihtaa pian toimittajaa. Kun asiakas saa esimerkiksi auraustöistä sopimuksen, hänen tarpeensa saattavat vaatia hyvinkin nopeaa reagoimista.

Lanojen lisäksi Soukkio Oy valmistaa erilaisia alueuroja, niveluroja, niveluroja lisäksiivillä, hiekoituslaitteita ja reunantäyttökauhoja.

Valmistusprosessissa talvikaluston valmistaminen alkaa kesäkuun alussa ja jatkuu tammi-helmikuun saakka. Tämän jälkeen tuotantoon otetaan taas lanat sekä talvilaitteiden komponentit. Juuri tällä hetkellä tuotannossa ovat hiekoittimet ja lumiaurat eri variaatioineen. Näitäkin Soukkio on valmistanut 90-luvun alkupuolelta asti.

Soukkio Oy:ssä työskentelee viisi henkilöä yritysjohtajan lisäksi. Hannu Soukkio kertoo Metkossujen olevan pettämätön tilaisuus. Se on hänen mielestään ykköspaikka markkinoiden heidän tuotteita, koska siellä käyvät alan ammattilaiset ja he pääsevät tutustumaan

tuotteisiin. Näin pääsee tekemään tarjouksia, jotka kyllä johtavat kauppoihinkin.

– Me on oltu Metkossa mukana messujen alkutaipaleelta saakka, sanoo Soukkio.

Lanoissa on eroja

Kouvolan ympäristössä sorateidenkunnostamista tekee Elimäkeläinen Koneurakointi M. Rantanen Oy. Heillä on Soukkio lanasta on kokemusta yli kymmeneltä vuodelta.

– Soukkion hankin vähän käyttänyt ja lanasimme sillä paljon, sitten se kävi pieneksi ja päädyimme hankimaan toisen valmistajan lanan. Se kului yhden vuoden lanauksilla väljemmäksi kuin Soukkio 10 vuodessa, Mikko Rantanen kertoo.

Se meidän Soukkio oli malli 2400 ja se on tosi monikäyttöinen lana. Sillä pystyy lanaamaan niin valtion kuin myös yksityisten teitä, Rantanen lisää.

Rantanen kertoo lanauksessa olevan suuren vaikutuksen sillä, minkälaiset ovat lanan teräkulmat. Joissakin lanoissa lanattava materiaali ei juokse millään, vaan kulkee lanan mukana, jolloin lana on todella raskasvetoinen. Tämä vaikuttaa suuresti traktorin polttoaineen kulutukseen.

Lanattavia teitä Rantasella on 430 kilometriä. Tänä vuonna lanauksia on tullut niin paljon, että kohta on 2000 kilometriä lanauksia kilometrejä rikki. Siinä alkaa polttoaineen kulutuksella olemaan jo merkitystä.

– Meidän alueella on tänä vuonna lanattu enemmän kuin aikaisempina vuosina, Rantanen kertoo.

Kun lanattavaa tuntuu riittävän, on Rantasella suunnitelmassa hankkia toinen lana.

– Nyt on harkinnassa laittaa toinen lana ja me on Soukkion Hannun kanssa jo neuvoteltu sen hankinnasta, eli kyllä se Soukkio taitaa olla, tuumaa Rantanen.

Soukkiolla lanausta jo lähes 30 vuotta

Sipoossa kunnan kaavateitä ja tiehoitokuntien teitä lanaa Rainer Pihlflyckt. Ensimmäisen Soukkion he hankkivat jo vuonna 1996, kyläseppän tekemän lanan tilalle. Sillä he lanasivat vuoteen 2017 saakka, jolloin hankkivat nykyisen lanan. Vanha lana ei ollut koko aikana vaatinut muuta kuin normaalit huollot terien vaihtojen lisäksi.

Pihlflyckt kertoo lanassa tapahtuneen tuotekehitystä. Myöhemmissä mallissa karheenlevittimen pyö-

rät ovat kasvaneet, joten ne eivät enää vispaa koko ajan. Soukkiossa on monia lanaustyötä helpottavia ratkaisuja kuten kääntyvät pyörät. Ne pienentävät huomattavasti kääntösädetä, sekä runsaat säädöt, joita voi muuttaa traktorin ohjaamosta.

– Koska se on polannelana, voimme käyttää sitä talvellakin kääntyvän etuterän vuoksi. Tosi tyytyväinen olen ollut. Me olemme lananneet kymmeniä vuosia, joten kokemusta teiden lanauksesta on. Soukkio vastaa meidän tarpeita lähes täysin, Pihlflyckt lopettaa.

Tunnustusta tiehoidon eteen tehdystä työstä

Suomen Tieyhdistys on muistanut Soukkio Oy:tä Suomen tieolojen hyväksi suoritettua ansiokkaasta työstä hopeisella ansiomerkillä 16.4.2024. Hannu Soukkio kertoo heidän arvostavan tosi paljon tätä tunnustusta.

Hannu Soukkiolla ei ole omasta perheestä yritykselleen jatkajaa, joten yritys etsii tällä hetkellä uutta vetäjää.

Sipoolaisella Rainer Pihlflyckillä on kokemusta Soukkiolla lanauksesta jo lähes 30 vuotta.

Nuoret yrittäjät vierailivat Helsingin MaatalousKonemessuilla

JUHA SAARIVUORI

1.

Helsingin MaatalousKonemessut järjestettiin 17.-19.10.2024 Messukeskuksessa. Nuoret koneyrittäjät vierailivat messujen lisäksi myös Koneyrittäjien toimistolla Kannelmässä.

Helsingin MaatalousKonemessut järjestettiin tänä vuonna kolmatta kertaa. Messut tarjosivat paljon mielenkiintoista nähtävää maa- ja metsätalosalasta kiinnostuneille. Eniten näytteilleasettajia löytyi luonnollisesti maatalouden piiristä, mutta myös metsäalan koneita ja laitteita oli mukavasti tarjolla. Tälle nuorten retkelle osallistuneet yrittäjät edustivat lähes kaikkia liiton edustamia toimialoja. Mukana oli niin maatalous-, maarakennus-, puunkorjuu- ja turveyrittäjiä. Kaikille löytyi messuilta jotain nähtävää ja kokemus oli kaikille positiivinen. Messuilla vieraili ennätysmäärä kävijöitä ja myös näytteilleasettajia oli enemmän kuin edellisellä kerralla. Seuraavan kerran messut järjestetään lokakuussa 2025.

tehtailla, niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Tapahtumat eivät ole pelkästään koneiden ja laitteiden esittelyä varten, vaan ne tarjoavat yrittäjille arvokkaita mahdollisuuksia verkostoitumiseen. Nuoret yrittäjät pääsevät tapaamaan eri konevalmistajien edustajia, mutta vielä tärkeämpänä he pääsevät tapaamaan toisiaan. Verkostoituminen toisten yrittäjien kanssa tarjoaa aloitteleville yrittäjille käytännön vinkkejä yritystoimintaan ja sen kehittämiseen. Tällaiset tilaisuudet auttavat rakentamaan yhteisöllisyyttä alalla, jossa työskentely on usein melko yksinäistä. Nuorten toimintaa kehitetään liitossa jatkuvasti ja seuraava nuorten tapaaminen järjestetään keväällä 2025.

Vierailu Koneyrittäjien toimistolla

Messujen lisäksi nuoret yrittäjät vierailivat Koneyrittäjien toimistolla Kannelmässä. Nuoret pääsivät tutustumaan liiton tiloihin ja henkilökuntaan. Vierailun yhteydessä nuorille pyrittiin selkeyttämään liiton rakennetta ja päätöksenteon toimivuutta. Moni liiton jäsenyhdistys toivoisi saavansa enemmän nuoria mukaan toimintaan, mutta osittain ehdokkaiden vähyyks johtuu epäetuisuudesta. Moni nuori olisi halukas osallistumaan aktiivisemmin luottamus- ja tehtäviin, mutta eivät sitten välttämättä tiedä mihin ja miten kertoa halukkuudestaan. Vierailun aikana pyrimme lisäämään tietoisuutta tämän aiheen ympärillä. Lisäksi kävimme läpi millaista tukea ja neuvontaa liitto tarjoaa jäsenilleen sekä muita ajankohtaisia asioita.

Verkostoituminen tärkeässä roolissa

Koneyrittäjät ry on järjestänyt nuorten yrittäjien toimintaa vuodesta 2023 lähtien. Nuoret ovat vierailleet erilaisilla messuilla ja

3.

Alstor 850 pienmetsäkone kiinnosti erityisesti metsänomistajia.

John Deere julkaisi kesällä uuden 6M mallisarjan, jonka 220 malli oli esillä messuilla.

4.

Kuva 1 Nisulan osastolla oli nähtävillä laaja valikoima hakkuupäitä ja energiapuukouria.

Kuva 2 TMK energiapuukouriin on saatavilla runsaasti lisävarusteita. Kuvan TMK 300 kourassa lisävarusteena kuormainjalko, keräin ja karsin.

Kuva 3 Nuorten koneyrittäjien ryhmä Helsingin MaatalousKonemessuilla

Kuva 4 Konemessut: Sampo Rosenlewin suurin puimurimalli Comia C24 2Roto

Kuva 5 Mercedes Benz Unimog on vielä kohtalaiseen harvinaiseen näky Suomen pelloilla, mutta sillä onnistuu monet perinteisesti traktorilla suoritettavat työt.

Kuva 6 Hankkijan maahantuoma AgXeed 5.115T2 robottitraktori esiteltiin suurelle yleisölle messuilla.

5.

6.

Millaisen tulevaisuuden valitsemme vähäliikenteisille teillemme?

Valtaosa Suomessa kuljetettavasta rahdista kulkee maanteitse. Joka päivä vähäliikenteisiltä teiltä starttaa tuhansia raskaita kuljetuksia, jotka ovat tärkeitä maamme kansantaloudelle ja huoltovarmuudelle. Pelkästään metsäteollisuudessa yksityisteiltä lähtee päivittäin jopa 4 000 puu- ja sivutuotekuljetusta. Ei siis ole yhdentekevää, miten vähäliikenteiset tiemme voivat.

Alina Koskela on Metsäteollisuus ry:n logistiikkapäällikkö ja Suomen Tieyhdistyksen puheenjohtaja.

Merkityksestään huolimatta vähäliikenteisten teiden kunto rapistuu ja niiden korjausvelka on jatkanut kasvuaan jo vuosia. Olemmeko jo tottuneet tilanteeseen, jossa vähäliikenteisten teiden korjausvelan kasvu on vakio? Ero pääteiden ja muiden teiden kunnossa on jo nyt revennyt, ja ilman toimia eriytyminen jatkuu. Vähäliikenteisten teiden tulevaisuus ei näytä hyvältä.

Peli ei kuitenkaan ole menetetty. Metsäteollisuus ry:n tuoreen selvityksen mukaan on olemassa tutkitun tiedon todentamia keinoja suunnan kääntämiseksi. Muutos vaatii asennemuutosta, uutta ajattelua ja rakenteellisia uudistuksia. On esimerkiksi korkea aika lakata arvottamasta teitä yksinomaan niiden liikennemäärien mukaan. Sen sijaan Suomessa tulisi tunnustaa ja tunnustaa raskaan liikenteen arvo vähäliikenteisillä teillä ja määrittellä strateginen raskaan liikenteen tieverkko.

Liikennemääriin perustuva rahoituksen jako on aiheuttanut sen, että teiden rahoitus ohjautuu lähes poikkeuksetta valtaosalle jättäen vähäliikenteiset tiet rahoituksen katveeseen.

Valuvika voidaan korjata jakamalla rahoitusta liikenteen arvon ja liikenteen tielle aiheuttaman rasituksen mukaan. Tukkirekka esimerkiksi vastaa tierasitukseltaan jopa 5 000 henkilöautoa.

Vähäliikenteisten teiden ongelmia ei korjata pikaliimalla. Siksi korostamme niiden kustannustehokasta ja ennakoivaa kunnossapitoa. Kääntämällä vähäliikenteisten teiden kunnossapito korjaavasta ennakoivaksi ja keskittämällä tästä säästyneet alueelliset varat kunkin alueen seuraaviin kunnostustöihin, voidaan tieverkon kunto saada kohenemaan ja korjausvelka taittumaan. Myös liikenne- ja logistiikkatoimijoiden välistä tiedonkulkua on kehitettävä. Maassamme kerätään teistä valtavasti tietoa, mutta kenelläkään ei ole siitä kokonaiskuvaa.

Liikennemäärien sijaan meidän on siis ymmärrettävä ja arvotettava selkeämmin elinkeinoelämän toimitusketjuja. Ei riitä, että toimitusvarmuus toteutuu pääväylillä, vaan koko kuljetusketjun metsästä satamaan ja maailmalle on oltava kunnossa kautta maan.

Strategisen tieverkon proaktiivinen kunnossapitomalli on ennen kaikkea kasvutoimi, jolla osoitettaisiin Suomen suunnaksi usko elinkeinonsa ja alueidensa elinvoimaan. Tehdään palvelus koko Suomessa ja alataan hommiin.

Kuva Tapio Hirvikoski.

Kuva Sirpa Heiskanen.

Kuva Sirpa Heiskanen.

Aika siirtää konekauppaa nuoremmille

Syksyn 2024 Metko-messujen aikaan Keijo Rajaniemi katseli messukansaa, asiakaskuntaa ja sidosryhmiä. Koneiden omistajat ja -kuljettajat alkoivat olla huomattavasti minua nuorempia. Itselläni olisi ollut mahdollisuus jäädä eläkkeelle jo joitain vuosia sitten. Kuitenkin vasta nyt, 42 vuotta metsäkoneita välittäneenä, pohdin että olisi aika siirtyä alalta sivummalle.

MIRVA REVONTULI

Olen päässyt seuraamaan metsäkonekauppaa alallamme jopa 42-vuoden ajalta. Tuona aikana alallamme on koettu monenlaisia nousuja ja laskukausia. Olen nähnyt läheltä metsäkoneiden valtavan kehityksen, puunkorjuun hakuun koneellistumisen, puun mittaustehtäviin kehittymisen ja puun korjuun muuttamisen ympärivuotiseksi.

Aloitin urani metsäkonekauppiaana Ponsse Oy:lla vuoden 1982 joulukuussa. Myyntialueenani oli tuolloin Oulun ja Lapin läänit sekä rannikkoalueet Vaasaan saakka. Vuoden 1986 joulukuussa siirryin Valmet Metsäkoneet Oy:n palvelukseen. Myyntialue pieneni kattamaan Oulun läänin ja Keski-Pohjanmaan alueet.

Työkuvaani on kuulunut vuodesta 1992 lähtien koneiden esittely messuilla ja työnäytöksissä, sekä osastojen järjestäminen. Laskujeni mukaan olen osallistunut vuosien kuluessa 20 Metko-näyttelyyn, sekä 24 Viron Maamess näyttelyyn. Olen vierailut ja järjestänyt osastoja useissa alamme tapahtumissa Ruotsissa, Virossa, Latviassa,

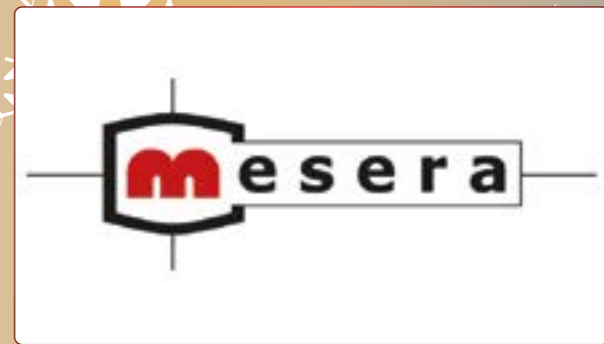
Saksassa, Venäjällä ja tietenkin meillä täällä Suomessa.

Toukokuussa 1992 perustettiin Logman Oy, jossa hoidin yhtiön konekauppaa Suomessa ja juuri itsenäistyneessä Virossa. Vuonna 2006 minusta tuli yhtiön toimitusjohtaja. Työtehtävät eivät juuri muuttuneet, mutta mukaan tuli niin sanottu yleisjohtajuus vastuineen. Toimin Logman Oy:n toimitusjohtajana vuoteen 2018 asti.

Siirryin vuoden 2018 marraskuussa työskentelemään Suomen Työkone Oy:lle. Toimin Rottne-metsäkoneiden maahantuonnin myynnin ja markkinoinnin parissa. Tästä tehtävästä jäin eläkkeelle tämän vuoden marraskuussa.

Urani metsäkoneiden myyjänä ja metsäkoneyrittäjänä on ollut pitkä ja antoisa. Nyt on kuitenkin minun aikani jättää tämä mielenkiintoinen ala. Tahdon kiittää työkaveri- ja kaikkia yhteistyökumppaneita vaiherikasta, mutta mukavista vuosista.

Jään eläkkeelle iloisin ja odottavin mielin, mitä elämällä on minulle vielä näin eläkeläisenä tarjottavana toteaa Keijo Rajaniemi

NISULA
THE FUTURE OF EFFICIENT LOGGING

SAMPO ROSENLEW

Hankkija

www.hankkija.fi

Trimble Forestry

woodforce.fi

JÄMSÄ

www.jamsa.fi

eepe
www.eepe.fi

PERSOONALLISET LIIKELAHJAT

Ota yhteyttä myyntiimme:
040 770 7770, jussi.reuter@epee.fi

BIOJACK

LAHDEN MESSUT

www.lahdenmessut.fi

PEFC Suomi
www.pefc.fi

KONEYRITTÄJÄT

Koneyritykset-lehti painetaan
PEFC-sertifioitulle paperille

Rauhallista Joulua ja Hyvää
Uutta Vuotta 2025
Toivoo
Koneyritykset-lehden toimitus ja
Finnmetko Oy

KUUTIO.fi

NAARVA

FINNCONT
CONTINUITY

Tutustu valikoimaan www.finncont.com

Tavoittaja.fi

DIMEX

IGGESUND FOREST

SOGELUB
SPECIAL LUBRICANTS

STIHL

OREGON

markkinointi

TAPIO NYRÖNEN OY

PL 16, 44501 Viitasaari, auto 0400 343 403
www.markkinointinyronen.net

**NOPEAA JA LUOTETTAVAA PALVELUA KAIKKIALLE
SUOMEEN VUODESTA 1988 ALKAEN!**

Hyvää Joulua &
Menestystä
Uudelle Vuodelle 2025

Koneyrittäjän riskit ja riskienhallinta

Koneyrittäjien toimintaympäristö on muuttunut radikaalisti. Koneyritys ei voi toimia riskittömässä toimintaympäristössä. Toimialan riskit liittyvät pääasiassa liikeriskeihin, henkilöriskeihin, omaisuusriskeihin, sopimusriskeihin ja rikosriskeihin. Koneyrityksen on hyvä tunnistaa toimialan tyypilliset riskit ja pyrkiä ennakoimaan, varautumaan tai suojaamaan tiedossa olevia riskejä tai siirtämään riskejä vakuuttamalla tai muilla riskienhallintakeinoilla.

TARU HUHTALA, KTT, ASIAANTUNTIJA TKI, SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koneyrittäjän liikeriskit

Liikeriskit koskettavat jokaista yritystä. Liikeriskit liittyvät palvelujen kysyntään, markkinointiin, kilpailutilanteeseen, asiakassuhteeseen, kustannustasoon, palkkatasoon, rahoitusriskeihin ja veroriskeihin. Asiakasriskejä voi hallita suosimalla luotettavia ja tunnettuja liikekumppaneita. Luotettava asiakas maksaa laskunsa, ja näin vältetään luottotappioriskeiltä. Metsäkonealan työt ovat usein kausiluonteisia ja lomaukset tyypillisiä. Metsäkonealan työehtosopimus määrittelee toimialan palkkatason, mutta alihankkijoiden palkkiot ovat neuvoteltavissa. Täsmällisellä urakkalaskennalla voidaan saada urakat kannattaviksi, mikä varmistaa kassan riittävyden. Tarkalla budjetoinnilla johto pystyy ennakoimaan rahojen riittämisen palkanmaksuun, ostolaskujen maksuun kuin investointien lyhennykseen ja korkojen maksuun.

Kirstynyt kilpailutilanne voi johtua kilpailijoiden aggressiivisesta hinnoittelusta tai halvemmasta urakkatarjouksesta. Toimialan kustannustaso on noussut merkittävästi: polttoaineen hinta on korkealla, uusien metsäkoneiden tai kaivinkoneiden hinta on noussut ja varaosien hinta on noussut. Samoin rahoitusyhtiöt vaativat koneiden huoltamista merkkihuollossa, ja merkkihuollossa koneiden huoltokulut ovat samoin nousseet.

Ulkomaankauppaa tekevä koneyrittäjä voi törmätä myös valuuttariskeihin, jos esimerkiksi ruotsalainen asiakas (päämies) haluaa maksaa laskun Ruotsin kruunuisa. Valuuttariskiltä voi suojautua avaamalla valuuttatilin tai käyttämällä euroja kaupankäynnissä.

Koneyrittäjän henkilöriskit

Henkilöriskit liittyvät sekä yrittäjään itseensä että palkattujen työntekijöiden henkilöturvallisuuteen. Tahaton tai tahallinen tapaturmariski on olemassa aina siellä, missä toimii ihmisiä. Koneyrittäjien tapaturmariskit liittyvät usein kompuroidiin työkoneeseen noustessa, liukastumisista työmaalla tai purkualalla lasinsirujen aiheuttamat haavat ovat yleisiä. Yrittäjä itse voi olla työnarkomaani, eikä malta pitää

kesä- tai talvilomia. Näin koneyrittäjä voi väsyttää ja uuvuttaa itsensä kovalla työntöällä, jolloin riskinä on loppuunpalaminen eli burnout. Koneyrityksen henkilöstöä voi myös sairastua äkillisesti. Henkilöriskit liittyvät myös tärkeän työntekijän menetykseen joko kuolemantapauksessa tai siirtymisestä kilpailijan palvelukseen. Osaavan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus onkin tärkeässä roolissa. Uuden työntekijän henkilövalinta on kriittinen: riskinä on vireharkrytointi, jos työntekijä osoittautuu työmoraaliltaan, työtehoiltaan, työmotiivailtoiltaan, ammattitaidoltaan tai tiimityötaidoiltaan epäsovinnaksi. Kirjalliseen työsopimukseen kannattaakin kirjata pitkä koeaika, jolloin työsuhteen voi päättää koeaikapurkuna. Työntekijän ammattiosaaminen voi vanhentua. Työturvallisuuskortti on oltava jokaisella, mutta sen lisäksi olisi tärkeää pitää työntekijöille työturvallisuusasioiden kertausta sekä varmistaa, että työmaalla käytetään työssä tarvittavia turvavarusteita esim. turvakengät ja kypärä. Uusi työntekijä täytyy perehdyttää ja työhönpastaa huolellisesti. Yrittäjän pitäisi muistaa itse käydä työterveyslääkäriässä ja silmälääkäriässä säännöllisesti. Samoin yrittäjän pitäisi huolehtia oman YEL-vakuutuksen riittävydestä, koska esimerkiksi sairauspäivärahat maksetaan YEL-vakuutus-tason perusteella.

Koneyrittäjän omaisuusriskit

Vahinkoriskejä aiheutuu henkilöriskien lisäksi omaisuusriskeistä. Omaisuudella tarkoitetaan sekä kiinteää että irtainta omaisuutta. Yrityksen rakennus voi tuhoutua tulipalon tai vesivahingon seurauksena. Työkoneet tai laitteet voivat tuhoutua tai hajota tai upota pehmeään maaperään. Koneen rikkoutuminen aiheuttaa toimintaan keskeytyksiä. Koneurakoitsija voi ottaa työkooneelle erillisen uppoamisvakuutuksen, ellei se sisälly kaskovakuutukseen. Työkoneiden säännöllinen huoltaminen vähentää koneen rikkoutumisen riskiä.

Paloriskejä työmaalla ja toimitilassa aiheuttavat tupakointi, avotulen käyttö, tu-

lityöt, vialliset sähkölaitteet ja tuhopoltot. Palorisken vuoksi tulee työkoneissa olla vaadittavat käsisammuttimet tai sammutusjärjestelmät. Rakennusmateriaalit voidaan valita paloturvallisiksi. Toimitiloissa huolehditaan siitä, että palovaroitimet toimivat ja että lattiamatot ja ikkunaverhot ovat paloturvallisia materiaaleja.

Koneyrityksen rikosriskit

Koneyrityksellä on paljon arvokkaita koneita ja laitteita, mikä saattaa houkuttaa rikollista ainesta. Konealalla rikosriskejä aiheutuu näpistyksestä tai varkaudesta. Toimialalla on varastettu esimerkiksi polttoainetta, työkaluja tai peräkärriä. Polttoaineen näpistys aiheuttaa yritykselle hävikkiä eli heikentää kannattavuutta. Työmaalle voidaan murtautua ja aiheuttaa ilkivaltaa. Varkauksilta voidaan suojautua lukitsemalla työkoneet ja työmaa-alueen portit, laittamalla työkalut lukittuun paikkaan. Vartiointiliike voi vartioida yrityksen toimitilaa. Valvontakamerat voivat ehkäistä varkauksia tai varkauden yrityksiä.

Nykyään rikokset tapahtuvat myös nettissä. Yrittäjä voi joutua huijauspuhelun tai huijausviestin uhriksi. Yrittäjän tietokoneeseen voidaan hakeroitua, jolloin kyseessä on tietomurto. Tietokoneen tieturvallinen käyttö vaatii mm. salasanojen huolellista säilyttämistä, ohjelmistojen päivittämistä, historiatietojen poistamista nettiselaimesta, tärkeiden tietojen tallentamista ja varmuuskopiointia pilvipalveluun.

Riskienhallinta on viimekädessä koneyrityksen johdon vastuulla. Työntekijöitä opastamalla riskejä voidaan minimoida ja luoda turvallinen työympäristö. Riskien tunnistaminen on myös osa yrityskauppaa edeltävää Due Diligence-selvitystyötä.

Kirjoitus on osa Euroopan Unionin osarahoittamaa Ratkaisuja maaseudun koneyritysten jatkuvuuteen ja kilpailukykyyn -RATKI-hanketta.

Valteenojan varrella

Valteenojan ruoppaamisessa on pitkäpuomisen kaivukoneen 17,5 metrin ulottuvuus tullut tarpeeseen.

Marraskuun alussa pelto on vielä vihreänä ja maa suhteellisen kuivaa, kun lähestyn Pasi Kerälän ohjaamaa pitkäpuomista Doosan DX300LC-kaivukonetta Valteenojan varressa, Hattulassa. Kaivukoneen kauha uppoaa tasaisesti veteen ja hetken kuluttua vetistä lietettä nousee pellon reunaan.

VILLE JÄRVINEN

Valteenoja on 1950–60-luvun taitteessa rakennettu vajerikäyttöisellä kaivurilla tai vastaavalla nykyiseen muotoonsa, kertoo yrittäjä **Pasi Kerälä**, joka on myös yksi ojituskunnan jäsenistä

– Ojaa on ruopattu ja perattu päätettiin mutta ei niin järjestelmällisesti kuin nyt tehdään.

Kerälä kertoo, että Valteenojaa perataan nyt noin 2,5 kilometrin matkalta pitkäpuomisella kaivukoneella mutta kaikkiaan perattavaa ja ruopattavaa ojastoa on noin 10 kilometriä. Haastatteluhetkellä käynnissä olevan ojan kohdan perkaus oli tehty viimeksi noin vuonna 2000.

Ojituskunta oli perustettava uudestaan

Vuosien kuluessa Valteenojaan oli kertynyt lietettä, ja virtaama oli hidastunut siihen malliin, että vedet nousivat pelloille ja kiinteistöille. Ongelmana oli kuitenkin se, että kiinteistönomistajien muodostama ojituskunta oli hiipunut: pitkäaikainen sihteeri oli kuollut ja puheenjohtajana toiminut kiinteistönomistaja vanhentunut niin, että ojituskunta ei oikein toiminut enää.

– Ojituskunnan tilanne oli täysin epäselvä. Mutta ilman toimivaa ojituskuntaa ei oikein voinut hakea tarvittavia lupia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Ensimmäiseksi oli muodostettava ojituskunta uudestaan. Maanmit-

tauslaitokselta saatiin aluksi tarvittavat tiedot kiinteistönomistajista, joiden vaikutuspiirissä Valteenoja ja siihen liittyvät sivu-uomat ovat. Mutta myös Maanmittauslaitokselle piti päivittää kiinteistö- ja omistustietoja.

Tämän jälkeen pidettiin ojituskunnan ylimääräinen kokous, jossa ojituskunta elvytettiin ja ojituskunnalle muodostettiin eräänlainen hoitokunta kiinteistönomistajista.

Tarkkana hakemuksen kanssa

– Hoitokunnan perustamisen jälkeen haimme ELY-keskukselta luvan ojaston perkaukseen ja ruoppaukseen. Siinä sai olla tarkkana, koska Valteenoja laskee Vanajaveteen, niin ELY-keskus

asetti lupaan tiettyjä ehtoja, Kerälä kuvailee hakuprosessia.

– Erityisen tärkeää luvanhakemisessa oli se, että emme ole muuttamassa Valteenojan 1960-luvulta peräisin olevaa uomaa tai syvyyttä. Siitä huolimatta kaksi vuotta voimassa olevaan lupaan tuli ehdoksi, että ruoppausta (tai perkausta) ei tehdä touko-elokuun aikana eikä silloin kun vesi on korkealla. Myös mahdolliset lintujen pesimäajat pitää huomioida.

– Lisäksi ehdoton ehto on se, että ojaa ruopataan yläjuoksulta alajuoksulle päin, jotta humus liikkuu aina edellä.

Lupahakemuksessa todetaan, että vain liete ja kasvusto otetaan pois. Sen lisäksi Valteenojan alajuoksulle, ennen Vanajaveden laskusuuta, jätetään suhteellisen pitkä ruoppaamaton (perkaamaton) osa, joka kerää humuksen. Suunnitelmana on, että osa ruopataan parin-kolmen vuoden päästä mutta se vaatii uuden hakemuksen ja luvan.

Kasvi- ja lieteaineksesta koostuva ruopattu humus läjitetään jokaisen kiinteistönomistajan maalle ja kiinteistönomistaja varmistaa sen poiskuljetuksen tai levittämisen niin että aines ei huuhtoudu takaisin ojastoon.

Pasi Kerälä toimii ojituskunnan hoitokunnassa ja myös pääasiallisena ojan perkaussuorittajana.

Valteenojan virtaama on kiihtynyt sillan alapuolella, kun sillan alusta ja sen ympäriltä on nostettu ylimääräinen humus ojan pohjasta.

Pasi Kerälä on omalla Äkerman-kaivukoneellaan puhdistamassa Valteenojan pohjaa ylimääräisestä humuksesta. (Kuva: Pasi Kerälä)

Hoitokunnan oma työ oli taloudellisin ratkaisu

Kerälä kertoo, että ojaston ruoppauksen maksajat eivät olleet aivan heti selvillä. Ojituskunnan tapauksessa maksajiksi joutuvat ne kiinteistöt, jotka hyötyvät ojaston ruoppaamisesta tai perkaamisesta. Käytännössä ne ovat kiinteistöjä, joiden peltojen ja muiden maa-alueiden arvioidaan jäävän veden alle tulvakorkeuden ylittyessä. Maanmittauslaitos on määritellyt tämän merenpinnasta mitatun tulvakorkeuden 1960-luvulla.

– Kaiken kaikkiaan tämän ruoppausurakan maksajiksi tuli noin 30 kiinteistöä vaikka ojaston varrella kiinteistöjä on reippaasti enemmänkin. Urakkahinta jakautuu

maksajienkin kesken prosenttiosuuksin, Kerälä kertoo.

Ojituskunnalle edullisin ratkaisu oli, että hoitokuntaan kuuluva kiinteistönomistaja, eli Pasi Kerälä, tekee ojanperkauksen sekä omalla että vuokrakaivukoneella. Kerälä kertoi, että hoitokunta oli saanut kaksi tarjousta ruoppaus- ja perkausurakkaan tunti hinnoilla mutta niitä vertaillen tuli selväksi, että hoitokunnan omalla työllä säästetään paljon.

– Nytkin tuolla kauempana näkyy yksi hoitokunnan jäsen, joka hakee pois ajosiltoja, joita jouduimme käyttämään, kun ruoppasimme ojaa sen kulkien suon lävitse, kuvailee Kerälä hoitokunnan panosta urakkaan.

Entisöinti vaatii viitseliäisyyttä ja hyviä hermoja

Tästä kaikki alkoi. Kuvassa Osmo Uotisen isänsä kanssa entisöimä keltanokka Ford, vuosimallia 1946. Autolla on muun muassa kuljetettu Harmony Sistersejä.

Kuvassa Magneettimäellä käyneet autot. Vasemmalla vuosimallin 1970 Mersu 1513 ja oikealla autoista vanhin, vuoden 1929 AA-Ford. Keskellä Osmo Uotinen. Huomaa kuvasta myös autoille rakennettu halli.

KeltanokkaFord entisöitiin kahdesta eri aihioista, kuvassa ylijäänyt aihio. Entisöintiharrastus on helppo aloittaa, mutta vielä helpompi lopettaa.

Vanhosten autojen entisöinti on helppo aloittaa mutta vielä helpompaa lopettaa, tiivistää harrastuksen Osmo Uotinen. Lyö vaan hanskat tiskiin ja toteaa, ettei tästä tule mitään. No hän ei lyönyt vaan entisöi kaksi kuorma-autoa, osti kolmannen ja rakensi autoille hallin. Säilyvätpähän paremmin kuin aihioina kuusen alla.

ARI PIHLAJAARA

Joulupukkin luottaa AA-Fordin 40-hevosvoimaiseen moottoriin. Moottori on alkuperäinen, mitä nyt siihen on uusittu mm laakerit ja muut huonokuntoiset osat.

Uotinen on keräillyt muitakin vanhoja laitteita halliin. Kuvassa Porvoon hevosenkätehtaan konevasara vuodelta 1942.

Osmo Uotinen on Pertunmaalta, Kuortista kotoisin oleva metsäkoneyrittäjä. Kipinä kuorma-autoihin syttyi jo nuoruudessa, kun Osmon isä oli ensimmäisiä pertunmaalaisia automiehiä.

– Isän kanssa aina juteltiin autohomista ja olin myös mukana muun muassa erilaisissa autotapahtumissa isän kanssa. Isä otti kerran puheeksi, että entisöitsinkö vanha kuorma-auto. Itse olen aina arvostanut yrittäjyyttä ja vanhan perinteen säilyttämistä sekä sen merkitystä historialle ja Suomen rakentamiselle niin päätettiin ryhtyä toimeen.

– Ihan samanlaista autoa kuin millä isä oli aikanaan aloittanut, vuosimallin 1940 hävittäjäFordia emme saaneet käsiimme, mutta Tammelasta löytyi kuusi vuotta nuorempi vuosimalli eli 1946-mallin Amerikan Ford, lempinimeltään keltanokkaFord. Autoja ei ole hirveästi saatavissa tuolta ajalta sillä valuuttasäännötely vaikeutti autojen Suomeen saamista. Sellainen kuitenkin lopulta löytyi, auto oli aikanaan tullut jenkeistä Helsingin kaupungin telakalle, josta se oli kulkeutunut Tammelaan. Siellä se oli ollut hallin perällä 40 vuotta ja josta se haettiin vuonna 2000. Lisäksi tarvittiin toinen aihio, joka saatiin Orivedeltä ja josta otettiin käyttöön sen parhaat osat.

– Neljän vuoden rakentamisen jälkeen auto oli entisöity. Korien tekemisessä, peltioissa saatiin apua jo edesmenneeltä **Timo Volaselta**. Hän teki autoon muun muassa astinlaudat, lokasuojat ja muita peltiosia. Auto on maalautettu ammattimaalarilla, itse kasattu ja hommattu siihen alkuperäisosa sieltä täältä ja myös Amerikasta, josta muuten saa vielä hyvin varaosia, Uotinen kertoo entisöinnistä.

– Keltanokka on esiintynyt muun muassa Koirakiven kesäteatterissa muutama kesä sitten. Auto ja Uotinen kuskina esiintyivät sota-aikajan ajoittuvassa näytelmässä kuljettaen Harmony Sistersiä viemässä rintamasotilaille viihdettä.

Magneettimäki

Toisena kuorma-autona entisöitiin vuosimallin 1970 Mersu1513. Vuonna 2010 aloitettiin ja auto oli työn alla noin kahdeksan vuotta. Auto ostettiin Tampereelta, se oli Kuljetus Kuortin entinen auto. Auton hytti on koottu kahdesta aihioista ja se on teetetty ulkopuolisella.

– Mersun moottori oli suhteellisen vähän ajettu, vain noin 170 000 kilometriä. Moottori oli hyvä, siitä piti vain tiivistää öljy- ja muut vuodot. Auto on ajokunnossa ja sillä on heitetty muutama perinnekeikka. Tarvittaessa sillä kulkee hyvin sorakuormakin. Osmo mainitsee.

– Mersun ja vanhimman AA-Fordin voimin tehtiin viime vuoden elokuussa magneettimäen keikka. Veteraanit juhlistivat ajolla välirauhan ajan kuorma-autoilijoita. Saksa sulki sota-aikana Tanskan salmet, joten Suomeen tuotiin kaikki ulkomaa tavara Jäämereltä autoilla Rovaniemelle ja siitä eteenpäin rautateitse eteläiseen Suomeen. Sen aikaiseen kuljettamiseen oli kerätty suurin piirtein kaikki mahdolliset kuorma-autot. Magneettimäki oli tiellä oleva mäki Ivalossa, johon osa kovilla kuormilla lastatuista heikkopitehoisista kuorma-autoista tahtoi hyytyä. Mäen nimi juontui ajatuksesta, että mäessä oli magneettia, joka muka vei voimaa autoilta. Viime kesän juhla-ajossa autot vietiin ensin lavetilla Rovaniemelle, josta ajettiin Magneettimäelle ja takaisin, yhteensä 500 kilometrin keikka, Uotinen kertoo.

Joulupukinkin ajossa

Kolmas hallissa oleva auto on niistä vanhin, vuosimallin 1929 AA-Ford. A-Ford merkitti henkilöautoa ja AA-Ford kuorma-autoa. Kuorma-autohan hallissa onkin, lavalla iso tamminen sahtitynnyri (tyhjä, janoisille todettakoon) jossa teksti

Pertunmaan sahtia. Jos siis havaitset kyseisen vanhan kuorma-auton sahtitynnyri lavalla, on siinä suurella todennäköisyydellä hyttissä Osmo Uotinen.

– Auto on ostettu aikanaan Mäntyharjun Mannilan tilalle. Siellä sitä on käytetty monenmoisiin kuljetustehtäviin, kunnes mautila ja auto on jäänyt huonolle hoidolle. Autosta on purettu osia muihin tarpeisiin, kunnes sen runko on nostettu perunakuopan katon rakenteeksi jonka päälle on rakennettu katto.

– Timo Volanen löysi auton rungon, kaivoi sen pois perunakuopasta ja keräsi osia minkä löysi ympäri maailmaa. Hän teki ison työn Hän teki ison työn entisöidessään Fordin, työ kesti varmaan ainakin 15 vuotta, mutta hän ei lopettanut kesken. Ostin sittemmin auton valmiiksi entisöitynä ja maalautin sen. AA-Fordin on ajokuntoinen. Olenkin tehnyt sillä satunnaisesti joulupukin keikkaa sekä vienyt joulukuusia, Osmo mainitsee. Ja lisää, että mikäli muulla ajoneuvolla ei pukki pääse jouluaattona perille lahjoja tuomaan, niin AA-Fordilla kyllä.

Jos siis jouluaatto on keleiltään huono ja joulupukki pistäytyy, niin vilkaisepa ulos. Häämöttääkö pimeyden keskeltä pieni kuorma-auto sahtitynnyri lavallaan?

Anne Koutu,
Työkykyjohtamisen kehityspäällikkö

Auli Airila
Tutkimuspäällikkö

Riku Louhimo,
Johtava asiantuntija

Työkyvyn edistäminen on vaikuttavampaa, kun ammatti huomioidaan

Työkyvyttömyys tulee kalliiksi niin yksilölle, yhteiskunnalle kuin työpaikallekin. Työpaikoilla on useita keinoja vahvistaa työntekijöiden työkykyä. Olennaista on tuntee tehtävä työ ja työolot sekä kehittää työtä yhdessä niin, että se tukee työkykyä myös silloin, kun työkyvyssä on rajoitteita. Varman uusi työväline tarjoaa esihenkilöille ja HR:lle neuvoja ja ohjeita työn kehittämiseksi työkyvyn eri tilanteisiin ja auttaa ymmärtämään työkyvyttömyyden syitä eri ammattiryhmissä.

TEKSTI VARMA:
AULI AIRILA
TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ

RIKU LOUHIMO
JOHTAVA ASIAANTUNTIJA

ANNE KOUTU
TYÖKYKYJOHTAMISEN
KEHITYSPÄÄLLIKKÖ

Viime vuonna yli 300 000 henkilöä sai sairauspäivärahaa. Erityisesti mielenterveysperusteiset sairauspäivärahat ovat olleet kasvussa pitkään. Kasvu on huolestuttavaa, koska tutkimustenkin mukaan sairauspoissaolot voivat pitkittyessään johtaa pysyvään työkyvyttömyyteen. Siksi poissaoloihin on tärkeä puuttua työpaikoilla mahdollisimman varhain.

Vaikka työkyvyttömyyseläkkeelle jääminen on vähentynyt jo noin 15 vuoden ajan, päätty

huomattavan monen työura ennen vanhuuseläkettä. Viime vuonna liki 18 000 henkilöä siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt korostuvat työkyvyttömyyden syinä naisilla ja alle 35-vuotiailla, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet puolestaan yleistyvät iän myötä. Työkyvyttömyyden syiden tunteminen on tärkeää, jotta työpaikalla voidaan tehdä vaikuttavia työkyvyn tuen toimia mahdollisimman ennakoivasti ja alentuneeseen työkykyyn sopivasti.

Työkyvyttömyyden riski ja syyt vaihtelevat eri ammateissa

Ammatti vaikuttaa oleellisesti työkyvyttömyysriskiin. Vuonna 2023 Varmassa myönnettiin eniten työkyvyttömyyseläkkeitä rakennus- ja kuljetusalojen työntekijöille sekä hoiva- ja sosiaalialan työntekijöille. Tietyissä ammateissa työskennellään sellaisissa työolosuhteissa ja -ympäristöissä, jotka synnyttävät työkyvyttömyysriskiä. Esimerkiksi rakennus- ja

kuljetusalalla korostuvat työn fyysiset kuormitustekijät, kuten raskaat nostot ja taakat sekä huonot työasennot. Pitkittyessään fyysinen kuormitus voi johtaa tuki- ja liikuntaelinsairauksiin. Hoiva- ja sosiaalialalla työssä voi fyysisen kuormituksen ohella huomattavaa psykososiaalista ja eettistä kuormitusta. Työn muuttuminen tietotyövaltaiseksi muuttaa myös työn kuormittavuuden luonnetta, mikä näkyy esimerkiksi henkisen ja kognitiivisen kuormituksen lisääntymisenä,

ja voi olla osatekijä mielenterveysperusteisen työkyvyttömyyden kasvussa.

Työpaikalla on monia keinoja vaikuttaa työntekijöiden työkykyyn

Työpaikalla työkyvyn edistäminen edellyttää aina kyseisen työn ja työolojen tuntemista. Esihenkilöllä on keskeinen rooli työntekijöiden työkyvyn edistämässä. Tiimeissä on hyvä käydä yhteistä keskustelua työstä ja kuormitustekijöistä.

Mikä työssämme kuormittaa fyysisesti? Mistä työn henkinen kuormitus syntyy? Miten voimme yhdessä vähentää kuormitusta, esimerkiksi työtä tai työtapoja kehittämällä? Tutkimuksetkin osoittavat, että työn kuormitustekijöiden tunnistaminen ja vähentäminen sekä työn muokkaaminen ovat hyviä keinoja työkyvyn vahvistamiseen. Useiden toimenpiteiden yhdistäminen, sujuva työterveysyhteistyö ja hyvä työkykyjohtaminen lisäävät työkyvyn edistämisen vaikuttavuutta.

Ammatti ja työkyky -tietokortti: uusi Varman työväline esihenkilöille ammatin huomioivaan työkykyjohtamiseen

Varman uusi Ammatti ja työkyky -työväline auttaa tunnistamaan työkyvyttömyyden syyt eri ammattiryhmissä sekä tarjoaa neuvoja ja ohjeita työkyvyn tukemiseen erilaisissa työkyvyn tilanteissa. Ohjeiden avulla työpaikalla voidaan ennakoiden vaikuttaa työntekijöiden työkykyongelmiin.

Työkyvyttömyyden syiden ohella työväline sisältää tietoja työkyvyttömyyseläkkeistä ja määräaikaisuuskäytöstä, työkyvyttömyyseläkkeiden kustannuksista sekä arvion siitä, missä määrin työtä muokkaamalla olisi voitu vaikuttaa työkyvyttömyyteen. Työväline on tarkoitettu esihenkilöille sekä HR-asioista vastaaville. Esihenkilö voi hyödyntää sitä esimerkiksi keskusteluissa tiimin tai yksittäisen työntekijän kanssa. Tietokortti soveltuu myös esihenkilöiden osaamisen kehittämisen välineeksi sekä yhteiseksi työkaluksi työterveysuudellon kanssa esimerkiksi työpaikkaselvityksissä. Työväline antaa selkänöjää myös työkyvyn kehittämisen investoinneille.

Varman asiakkaana saat lisätietoa Ammatti ja työkyky -työvälineestä yhteyshenkilöltäsi tai lähettämällä Varma Asioinnissa viestin työkykyjohtamisen asiantuntijalle.

Työkykyyn liittyvää tutkittua tietoa ja käytännön ratkaisuja löydät myös Varman verkkosivulta: www.varma.fi/tutkimus

KONEYRITTÄJÄT

Työnkuittausvihko

TYÖNKUITTAUS/LASKU

Yritys _____ / 20
Osioite _____ Y tunnus _____
Puh no _____ Tilaja _____ Lasku nro _____
Työmaa _____ e mail _____ Osoite _____ Y tunnus _____
PVM _____ e mail _____
MAARA A VEROTON HINTA ALV VEROKEL. HINTA EUROSSA

Yritys on ALV verovelvollisten rekisterissä Ennakkoperintärekisterissä
Työmaa sovelletaan Kone- ja kuljetuspalvelujen yleisiä ehtoja KE08/

Hyväksyn paikka _____ Aika / 20
Kuitaan saaduksi paikka _____ Aika / 20

KONEYRITTÄJÄT
Koneyritykset 1910

Koneyrittäjän Työnkuittausvihko

25 kpl kolmiosaista kuittia

Hinta 5,50 € (+alv) /kpl

so pii lomakkeeksi, kun tilaaja tai tilaajan työnjohto hyväksyy työn vastaanotetuksi

vo daan käyttää myös kuitinta / tositteena ja asiakkaan kirjanpitoon, kun kuitataan alle 250 euron käteissuoritus

Tilaukset toimisto@koneyrittajat.fi

040 9009410

Tuotteisiin lisätään toimituskulut, minimiveloitus 5 €/tilaus

Metsäkoneenkuljettaja oli löytänyt ja jättänyt käsittelemättä kuvissa näkyvän tihkupinnan, josta ei ollut karttamerkintää.

PEFC-vuosiauditoinnit ovat paketissa – poikkeamiin puututaan korjaavilla toimenpiteillä

- > PEFC-vuosiauditoinnit on tehty ja sertifiointiryhmiltä edellytetään korjaavia toimenpiteitä sertifikaatin säilyttämiseksi
- > Tarkastuksissa havaittiin vakavia poikkeamia, mutta kiinnitettiin huomiota myös hyvään työnjälkeen ja hyviin toimintatapoihin
- > Koneyrittäjien kannattaa tarkastaa erityisesti työn- ja urakanantajia koskevat vaatimukset
- > Kasvatushakkuiden puunkorjuussa on kiinnitettävä huomiota kuolleen puun ja tekopökelöiden määrään

TEKSTI JA KUVAT: KESTÄVÄN METSÄTALouden YHDISTYS

puutteita. Puutteet liittyivät erityisesti ulkomaalaisen työvoiman käyttöön metsänhoitotöissä ja ne tulivat ilmi Aluehallintoviraston suorittaman valvonnan yhteydessä. Tarkastuksissa paljastui muun muassa palkanmaksuun ja yleissitovan työehtosopimuksen noudattamiseen liittyviä puutteita, työaikakirjanpidon laiminlyöntejä, työterveyshuollon järjestämiseen ja työhöntulotarkastusten toteutumiseen liittyviä puutteita sekä työlupiin ja lähetettyjen työntekijöiden ilmoittamiseen liittyviä puutteita. Vaikka vakavimmat puutteet liittyivät metsurityöhön, koneyritysten on hyvä varmistaa, että lakisääteiset työnantajavelvoitteet, kuten työpaikan riskikartoitus ja siihen kirjatut työturvallisuustoimet on toteutettu. Jokaisen yrittäjän on varmistettava, että lakisääteiset pätevyudet, kuten metsäkoneenkuljettajien kasvinsuojelututkinnot ja työpaikkaselvityksen mukaiset ensiapututkinnot on suoritettu ja voimassa.

Pohjoiselle alueelle kirjattiin kaksi vakavaa poikkeamaa. Ensimmäinen niistä kirjattiin metsätyöpalveluiden hankintaa koskevaan PEFC-vaatimukseen. Poikkeaman taustalla oli havaintoja tilaa-

javastuulain edellyttämien tarkastusten laiminlyönteistä, kirjallisten urakointisopimusten puuttumisesta sekä urakointisopimuksista, joissa ei ollut mainittu tehtävässä sovellettavaa työehtosopimusta. Poikkeama korotettiin luokkaan vakava, koska tilanne ei ollut parantunut vuoden takaisesta, jolloin samasta aiheesta kirjattiin lievä poikkeama. Toinen vakava poikkeama kirjattiin uhanalaisten lajien huomiointia koskevaan PEFC-vaatimukseen. Poikkeaman taustalla olivat viranomaisten ilmoittamat tapaukset, joissa uhanalaisten lajin elinpaikan oli todettu vaarantuneen metsätalouden toimenpiteiden seurauksena.

Lieviä poikkeamia kirjattiin kaikille kolmelle alueelle muun muassa PEFC-sitoutumattomien urakoitsijoiden käyttämisestä, roskaamisesta, työturvallisuuden puutteellisesta huomioimisesta, työnantajavelvoitteiden puutteellisesta noudattamisesta sekä puutteista työntekijöiden osaamisen varmistamisessa. Puutteita havaittiin myös säästöpuuiden, erityisesti kasvatushakkuiden kuolleen puuston ja tekopökelöiden riittävän määrän varmistamisessa. Myös osa tarkastetuista vesistöjen suojakaistoista ja kunnostusojitushankkeiden vesien-

Haaparyhmä ja sen alla oleva tihekkö oli hyvä säästöpuuvalinta päätehakkuussa.

suojeluratkaisuista olivat puutteellisia. Etenkin kunnostusojituksen ja ojitusmätästysten parissa työskentelevien yritysten on hyvä perehtyä vesien suojelemaan liittyviin tuoreimpiin ohjeisiin ja suosituksiin ja varmistaa, että toiminta on näiden mukaista.

Auditoinnit poikivat myös positiivisia havaintoja

Auditoinneissa kiinnitetään huomiota myös hyvään työnjälkeen. Säästöpuiden sijoittaminen ekologisesti järkevään paikkaan on kehitetty vuosien varrella ja onnistuneet säästöpuuvalinnat keräävät usein kiitosta maastokohteilla. Tarkastettujen kasvatushakkuiden korjuujälki oli hyvä ja kantokäsittely oli riskialueilla kattavasti käytössä. Toimijoilta löytyi hyviä, varovaisuusperiaatteen mukaisia ohjeita elinympäristöjen lähellä toimimiseen. Kartoilta puuttuvia, yllättäen hakkuussa vastaan tulleita arvokkaita elinympäristöjä oli onnistuttu säilyttämään, kun metsäkoneen kuljettajat olivat tunnistaneet ja rajanneet niitä hakkuun ulkopuolelle. Kiitosta keräsi myös hyvin toteutettu navetomätästys, jossa maanpintaa oli rikottu maltillisesti ja vain sen verran, kuin oli tarpeen uudisalan kuivattamiseksi.

Sertifiointi on metsäalan yhteinen asia

Metsien käytöstä käytävä julkinen keskustelu on aktiivista ja siinä on nähtävissä vahva vastakainasettelu. Metsäsertifiointi on keino osoittaa, että alalla toimitaan vastuullisesti ja toiminnan laadusta ja vaikutuksista ollaan kiinnostuneita. Järjestelmällinen työn laadun seuraaminen antaa yritykselle realistisen kuvan sen toiminnasta ja voi tarjota kilpailuetua, kun sen tulokset hyödynnetään toiminnan kehittämiseen. Vastuullisesti toimiminen on koko alan hyväksyttävyyden ja tulevaisuuden kannalta tärkeää. Ekologisten vaatimusten lisäksi PEFC-sertifioinnilla pyritään edistämään myös taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä metsätaloutta. Sertifiointivaatimusten mukaan toimiminen auttaa kitkemään alalta harmaata taloutta, joka edistää reilua kilpailua ja työntekijöiden oikeuksien toteutumista. Sertifikaattien säilymisen edellytyksenä on, että kaikki sertifioituissa metsissä toimivat tahot noudattavat PEFC-vaatimuksia ja osallistuvat korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Maastotarkastuksia pyritään järjestämään käynnissä olevilla työmailla, jolloin tarkastajalla on mahdollisuus keskustella koneenkuljettajien ja metsureiden kanssa.

Koneyrittäjä – tarkasta ainakin tämä

Jos sinulla on palkattuja työntekijöitä, varmista että:

- Työsopimukset on tehty kirjallisena ja niissä on mainittu työhön sovellettava työehtosopimus
- Työntekijöiden työaikakirjanpito tai työaikalmoitukset ovat kunnossa
- Työterveyshuolto on järjestetty ja lakisääteinen työpaikkaselvitys toteutettu
- Työpaikalla on riittävä ensiapuvalmius ja kirjalliset työturvallisuusohjeet
- Työkoneista löytyy ensiapuvälineet, ajallaan tarkastetut sammutusvälineet ja öljyvahinkojen torjuntavälineet
- Työntekijöillä on riittävä osaaminen työhön (perehdytys- ja työohjeet)
- Työntekijät tuntevat PEFC-vaatimukset, jotka voi opiskella ilmaisen Sertiseriffi-verkkokurssin avulla
- Kasvinsuojeluaineiden (esim. kantokäsittelyaineet) käyttäjillä on voimassa oleva kasvinsuojelututkinto

Jos käytät alihankkijaa metsätaloustöissä, varmista että:

- Olet tehnyt tilaajavastuulain mukaiset selvitykset vähintään vuosittain
- Olet tehnyt urakointisopimukset kirjallisena ja niissä on mainittu työhön sovellettava työehtosopimus (käytä esim. Koneyrittäjien laatimaa urakointisopimusmallia)
- Olet varmistanut, että alihankkijalla on riittävä osaaminen ja tarvittavat pätevyudet
- Alihankkija löytyy PEFC-Yrittäjärekerististä

Kestävän maankäytön ja metsätalouden koulutusta kehitetään Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla

Suometsien puunkorjuu kiinnostaa. (Risto Lauhanen)

Euroopan unionin osarahoittama

Kuluvan vuoden keväällä käynnistyi Euroopan unionin osarahoittama KEMMO-hanke Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Hankkeessa on kyse kestävän maankäytön ja metsätalouden koulutuksen kehittämisestä. Hankevalmistelussa kuultiin mm. Koneyrittäjiä turve- ja metsäpuolelta sekä Suomen metsäkeskusta ja osaa puunhankintaorganisaatioista.

KEMMO-hankkeen tavoitteena on auttaa henkilöitä työllistymään lisäämällä heidän osaamistaan muuttuneessa toimintaympäristössä, kun Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla energiaturvetuotanto on vähentynyt murto-osaan entisestä.

Tavoitteena estää syrjäytymistä

Hankkeen päätavoitteena on estää ihmisten syrjäytymistä samalla kun mm. suometsien puunkorjuuseen ja turvetta korvaaviin uusiutuviin energiajärjestelmiin sekä turvetuotantoalueiden jatkokäyttöihin tarvitaan uutta ja osaa työvoimaa.

Näin korvaavilla toimilla pidetään alueiden elinvoimaa yllä Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) linjausten mukaisesti. Hankkeen toimenpiteissä kehitetään ja pilotoidaan kestävän maankäytön ja metsätalouden koulutusta ja opetusta niin toimihenkilötasolla kuin työntekijätasolla. Näin aktivoidaan syrjäytymisvaarassa olevia turvealan työntekijöitä kouluttautumaan uusiin luonnonvara-alan työtehtäviin kotimaakunnissa.

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa toimihenkilö- ja työntekijätason koulutusta ja opetusta kestävän maankäytön ja metsätalouden varsinaisissa oppijakeskeisissä työpaketeissa jatkuvan oppimisen periaatteiden mukaisesti monimuotoisia, mm. digitaalisia oppimisympäristöjä soveltaen. Oppimisympäristöt Ähtärin Tuomarniemen ja Kannuksen metsissä ovat tärkeitä. Etelä-Pohjanmaalla on erilaisia turvetuotantoalueiden jatkokäyttökohteita, jotka palvelevat tutkijoiden, yritysten ja maanomistajien lisäksi alan koulutusta. Esimerkiksi Soinin Naarasnevan metsityskohde on aikanaan perustettu maa- ja metsätalousministeriön Nappaa hiilestä kiinni -ohjelman rahoituksella TURNEE-hankkeessa.

Puuhuolto keskiössä

Ympäristöasioiden huomioon ottaminen on keskeinen osa puunhankinnan koulutusta nykyajan toimintaympäristössä yhteistyössä alan organisaatioiden ja koneyrittäjien kanssa. Länsirannikon ja keskisen Suomen puuhuolto on paljolti hankkeen kohdemaakuntien suometsien varassa. Hankkeen suunnittelun aikana ajateltiin, jotta turvetuotannon kalustoon tottuneille siirtyminen puunkorjuuseen kuormataktorin kuljettajaksi ei olisi liian radikaali siirtymä.

Muuttunut maailma edellyttää uusia koulutustuotteita

Toisaalla turvetuotantoalueiden jatkokäyttöä koskeviin ennallistamistöihin ei ole ollut varsinaista alan koulutusta. Kiinnostus uusiutuvaan energiaan ja erityisesti aurinko- ja tuulivoiman tuotantoon on lisääntynyt viime aikoina. Käytöstä poistuneet turvetuotantoalueet kiinnostavat siinäkin mielessä.

Hankkeen tuotoksena tehdyt ja julkiset koulutuspilottit arvioidaan ja ne jäävät elämään hankkeen jälkeen avoimina kaikille vapaaseen käyttöön. Pilottien kautta saadaan aktivoitua arviolta noin 70 turvetuotannon ja sen rajapinnoilla olevaa henkilöä mukaan pilotteihin lisäämään osaamistaan ja parantamaan työllistymismahdollisuuksiaan luonnonvara-alan tehtävissä Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu koordinoi KEMMO - Kestävän maankäytön ja metsätalouden koulutuksen ja opetuksen kehittäminen Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla-hanketta ja toteuttaa sitä yhdessä Seinäjoen koulutuskeskus Sedun ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän kanssa ajalla 1.4.2024- 30.6.2026. Euroopan unionin osarahoittaman hankkeen kokonaisbudjetti on noin 550 000 euroa.

Lisätietoja KEMMO:n koulutuspiloteista löytyy osoitteesta <https://projektit.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/kemmo/>

TEKSTI: TARJA SANDVIK, TEIJA KOIVUNIEMI, RISTO LAUHANEN, TARU MÄKI, ANU PALOMÄKI & KARI LAASASENAHO, SEAMK JOHANNA SALLA-UITTO, ANTTI VIRKKUNEN & MARJA-TERTTU KURUNSAARI, KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ SEDU KATRI KULKKI, KESKI-POHJANMAAN KOULUTUSYHTYMÄ, KPEDU

Risupeto työssään Iitin Risupetopäivässä. Kone kerää ison kasan puuta kerralla sisuksiinsa ja kaataa kasan sitten maahan piinon.

Reformat Oy:n Jani Karvanen esitteli Risupetopäivän kohteita tyytyväisenä. Jani on kehittänyt pitkään Risupettoa ja nyt hän on myös Risupetotapahtuman puuhämiehenä.

Risupeto tekee mukavat selkeät kasat ajourien varteen, josta ne on helppo ajokoneella kerätä.

Risukasoja palstalta oli keräämässä Komatsun ajokone. Se oli varustettu Mecanilin kourasahalla, jolla tarpeen mukaan pitkät risut oli mahdollista katkoa kuormaan paremmin sopiviksi.

Risupetoon on lisävarusteena saatavana kuvassa näkyvä hydraulinen jatkopala, jolloin ulottuma kaivukoneellakin saadaan vastaamaan normaalia ajouraväliä.

Leikkuujälki on karkea, jolloin vesakoituminen vähenee, kun kannot kuivuvat tehokkaasti.

Risupeto-päivä Iitissä

Reformat Oy järjesti Iitissä Kausalan aseman tuntumassa Risupetopäivän marraskuun alussa. Risupeto eli energiapuupaimuri oli työnäytöksissä tapahtuman keskiössä. Myös muita esittelijöitä oli tapahtumassa paikalla.

TAPIO HIRVIKOSKI

Mecanil Oy esitteli kourasahoja. Oikealla on järeämpi Mecanil SG 280 GS kourasaha. Vasemmalla pienempi malli. Yksi kourasaha oli työnäytöksessä risuja keräävän Komatsun ajokoneessa.

Tässä Risupeto on ensimmäistä kertaa asennettu Ponsse Scorpion harvesteriin. Testit soveltuvuudesta tehdään Reformat Oy:n Eero Lintukankaan mukaan talven aikana.

Suohirviö on pehmeiden maiden kuormakoneeksi varustettu ajokone. Kone on nykyisin virolaisessa omistuksessa. Kone oli tuotu Virossa varta vasten esille Iitin näytökseen.

Tapahtumassa nähtiin Risupeto-korjuunäytöksien lisäksi muun muassa haketusnäytöksiä sekä jonkin verran muita koneita ja laitteita, kuljetuskalustoa ja myös muosekalustoa.

Esittelyssä oli myös ensimmäinen harvesteriin kiinnitetty Risupeto. Uusi sankamalla Risupeto oli kiinnitetty Ponsse Scorpion hakkukoneeseen. Yhdistelmän varsinainen testaus tehdään tulevan talven aikana, kertoi Eero Lintukangas Reformat Oy:stä.

Perinteisesti Risupeto on kiinnitetty 16-20 tonniseen kaivukoneeseen. Hydraulikka vaatii kaksitoimisen vasaralinjan. Risupeto painaa lisävarusteineen noin 1290 kiloa eli se vaatii tukevan alustakoneen puomeineen. Kaivukoneeseen tarvitaan myös kauhanpyörittäjä.

Risupeto voidaan varustaa myös noin 60 senttimetriä pitkällä hydraulisella jatkeella. Tällä lisävarusteella saadaan ulottumaa kasvatet-

tua niin, että ajouraväli vastaa yleisiä käytäntöä eli noin 20 metriä.

Risupeto nopeuttaa kokonaisuurakkaa huomattavasti perinteisiin menetelmiin verrattuna. Risupeto soveltuu taimikon varhaisohjotusta ensiharvennukseen. Risupeto tuo kaivukoneille talviaikaan lisää työmahdollisuuksia.

Risupeto katkaisee puut kiekkotterillä ja siirtää ne kitaansa välivaraan nopeasti ja jatkuvatoimisesti eli runkoja ei tarvitse käsitellä yksittäin. Risujen keräämistä helpottavat kumiset pyörivät läpät. Laite poimii tyvihalkaisjaltaan 1-30 cm paksuiset puut. Kerätty nippu vapautetaan pyörittämällä teriä ja kumiläpättäjiä vastakkaiseen suuntaan. Apuna on myös nipun hallintalukot.

Kiekkotterit murskaavat kannon, jolloin leikkuujälki ei ole tasainen. Tällä tavoitteellaan vesomisen vähenemistä, koska kanto kuivuu nopeammin. Maa-ainekset eivät vahingoita Risupeton teriä, kuten teräketjuilaitteille helposti käy.

Laitteen terät sekä keruulaitteisto pyörivät hitaasti perinteisiin murskaimiin tai sahalaiteisiin verrattuna, jolloin työskentelystä ei aiheudu kivien sinkoilua ja vaaraa ulkopuolisille. Laitteen leveys on yksi metri, jolloin sen käsittely ahtaisakaan paikoissa ei ole ongelma.

Suohirviö kiinnosti

Yleisöä kiinnosti myös Iitistä lähtöisin oleva maailman ainoa Suohirviö. Kone on Valmetin kuormatruktorin päälle rakennettu pehmeiden maiden ajokone. Kone on rakennettu jo 2014 ja se on nykyään Virossa käytössä. Sieltä kone tuli varta vasten Suomeen Iitin tapahtumaan näytille. Kone on **Jani Karvasen** kehitystyön tulosta ja valmistunut 2014. Koneita on valmistunut tämä yksi kappale, mutta tilauksia olisi kaksi kappaletta lisää, kun vain ehditään tekemään, kertoi Eero Lintukangas.

Suohirviö ottaa 30 tonnin kuorman, jolloin kokonaispaino on 60

tonnia. Koneella on kantopintaa hurjat 19 neliometriä. Telojen pintapaine on niiden suuren pinta-alan ansiosta pieni, vain noin 0,3 kiloa neliösenttiä kohden. Pintapaine on pienempi kuin ihmisen kävelyn aiheuttama pintapaine.

Risupeto historia

Risupettoa valmistaa ja myy Reformat Oy. Yritys on perustettu vuonna 2020. Risupeto kehitystyö juontaa juurensa kuitenkin jo kauempaa eli Metsä ja metalli Jani Karvanen T:mi nimissä tehdystä kehitystyöstä. Tämä yritys keskittyy jatkossa urakointiin. Yritysten taustalla on Jani Karvanen, joka alkoi kehittämään Risupettoa oman urakointityön tehostamiseksi. Kokemusta Janilla on alasta jo reilut parikymmentä vuotta.

Tapahtumassa oli myös haketusnäytöksiä. Esittelykoneina energiapuuterminaalilla olivat Bruks, Mus-Max ja Jenz.

Ideachip Machine Oy oli työnäytöksessä harvennuskohteella. Esittelykoneena oli Hakevuori Oy:n Jenz HEM 583 hakkuri.

Metsäpalojen torjuntahakkuita tehdään Toscanassa

Ilmaston lämpeneminen on lisännyt maastopaloja muun muassa Italiassa. Tilanne on vakava. Maastopalovalistusta annetaan jo alakoululaisille. Palojen leviämisen estämiseksi muun muassa Toscanan alueella tehdään palontorjuntahakkuita erikoishakkuina. Tarkoitus on käsitellä 5-10 % maakunnan metsäalasta.

TEKSTI JA KUVAT: RISTO LAUHANEN, SEAMK PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, TULIMYRSKY-HANKE

Lokakuun lopulla järjestettiin metsäpaloja koskeva teemaseminaari alan kursikeskuksessa (Centro di Addestramento AIB Regione Toscana "La Pineta di Tocchi"). Paikana oli Monticiano lähellä Sienan kaupunkia.

Italialaisten koordinoima FIRE-RES -projekti sekä eteläpohjalainen EU:n osarahoittama TULIMYRSKY-hanke tekivät tapahtumassa yhteistyötä. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastusjohtaja Harri Setälä sekä tämän artikkelin kirjoittaja kertoivat hankkeen lisäksi suomalaisista alan käytännöistä ja järjestelmistä.

Luonnonvarakeskusta vastaavan tutkimuslaitoksen (CNR-IBE) tohtori Gianni Picchin mukaan Espanjassa metsäpalotilanne on vakavampi kuin Italiassa, koska Italiassa sataa enemmän. Käytännössä mikä hyvänsä metsä voi Italiassakin palaa kuivina ja helteisinä kausina. Vuodet eivät kuitenkaan ole veljeksiä toisilleen, kun parhaillaan seurataan Espanjan vakavaa tulvatilannetta.

Muilta osin Italian maa-ala on lähes Suomen maapinta-alan kokoinen, ja maassa on noin 60 miljoonaa asukasta. Italian metsäala on noin 10 miljoonaa hehtaaria. Vuotuisesta noin 16 miljoonan kuution hakkuumäärästä, noin 11 miljoonaa kuutiota on poltto-puuhakkuita.

Vapaaehtoiset apuna metsäpalojen torjunnassa

Seminaarin lomassa ilmeni, että vapaaehtoistyö ja vapaaehtoisten joukko on tärkeä osa metsäpalojen torjuntaa. Toscanan maakunnassa on lisäksi oma metsäpalojohtajansa. Suomessa vastaavaa alan organisoitintia ei tällä hetkellä ole.

Maastopalojen tarkkailu monilähdemenetelmillä on Italiassa arkipäivää. Maastontiedustelun ja droonien lisäksi lento- ja satelliittivalvonta on pitkälle kehittynyt. Tässä suomalaisilla on oppimista metsäpaloihin varautumisen osalta.

Lisäksi neuvonnalla, viestinnällä ja tiedotuksella sekä muilla ohjeistuksilla on tärkeä asema palontorjuntatyössä. Alakouluikäiset ovat jo keskeinen valistuksen kohderyhmä.

FIR-RES -hankkeessa tutkitaan palontorjuntahakkuita

Gianni Picchin mukaan Toscanan alueelle istutettiin aikanaan rannikkomäntyä (Pinus pinaster) rinne-aiden eroosion estämiseksi. Samalla työllistettiin paikallisia.

Nyt noissa Toscanan maakunnan omistamissa metsissä tehdään palontorjuntahakkuita. Paikalliset maanpinnan muodot huomioon ottaen metsäautoteiden varsilla tehdään noin 50 m x 50 m pienaukkohakkuita. Tämän kokoinen pienaukko vähentää palavaa puubiomassaa estäen samalla latvapalojen leviämisen. Lisäksi metsäautotien toiselle puolelle tehdään pienaukkohakkuu, jonka koko on noin 25 m x 25 m.

Näiden pienaukkojen englanninkielinen nimi on "fire break". Ne helpottavat myös palokaluston ja -miehistön työskentelyä, eikä metsäautotietä tukita hälytystilanteissa.

Työnäytöskohteella noin 35-vuotiaassa männikössä puut kaadettiin palstalle hakkuukoneella. Sen jälkeen rungot juonettiin samalla koneella tienvarseen, jossa ne karsittiin, katkottiin ja kasattiin energiapuuvaraosiksi.

Mäntyrungot katkotaan energiapuuksi tienvarsivarastoon.

si. Juurikäävän torjuntaa ei tehty työnäytöskohteella.

Kun pienaukko oli valmis, vaihdettiin kaatopään tilalle murskainlaite eli "hammer". Sitten alikasvos ja hakkuutähteet murskattiin palstalle. Näin palava materiaali väheni, ja työmaa eteni vähitellen tien suunnassa.

Tutkittava kaivinkonealustainen hakkuukone oli itävaltalainen KDH40. Koneen massa oli noin 11 tonnia työvarustuksessa ja se on kätevä kaltevilla rinteillä. Konradin valmistamasta koneesta löytyy tarkempia tietoja seuraavan linkin takaa (<https://www.forsttechnik.at/en/products/harvester/kdh>).

Työmaavarustuksessa olleen KDH40-koneen arvioitu hinta oli 270 000 €. Tuloksia koneen tuottavuudesta eikä kustannuksista ei ollut käytössä lokakuun lopulla, kun tutkimukset olivat kesken.

TULIMYRSKY välittää tietoa

Eteläpohjalainen TULIMYRSKY-hanke tutustui metsäpalojen hallintaan Toscanan alueella lokakuun lopulla. TULIMYRSKY lähestyi eteläpohjalaisia maataloja ja metsänomistajia varautumistason nostamiseksi ja vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi

Murskainlaite (hammer) työssä. Toscanalainen "fire break".

Paloherkkää alikasvosta männikössä. KDH40 työnäytöskohteella.

TAPIO HIRVIKOSKI

Suomen Puukauppa Oy:n toimitusjohtaja Aku Mäkelä on tyytyväinen Kuution kasvuun. Tänä vuonna palvelussa on kilpailutettu puuta kymmenen miljoonan kuution edestä.

Kymmenen miljoonan kuution vuosi Kuutiossa

Viiden toimintavuotensa aikana Kuutio on osoittanut, että digitaaliselle puukauppapaikalle on todellinen tarve. Kuutio puukauppapaikka tarjoaa nykyaikaisen työkalun kaikille puukaupan osapuolille. Syksyllä jo joka viides yksityismetsien kuukaustason puukaupoista tehtiin Kuution avulla.

Puukaupan markkinapaikan Kuutio.fi on ollut tänä vuonna metsänomistajien ahkerassa käytössä. Palvelun avulla kilpailutetaan tänä vuonna noin kymmenen miljoonaa kuutiota puuta. Yli kymmenen tuhatta metsänomistajaa ja valtaosa metsänhoitoyhdistyksistä sekä kaikki merkittävät puunostajat ovat käyttäneet Kuutiota vuoden aikana työkalunaan. Markkinatilanne on ollut Kuution kannalta suotuisa.

”Puun kysyntä on pysynyt hyvällä tasolla, mikä on kannustanut metsänomistajia puukaupoille. Kiinnostus Kuutiota kohtaan on kasvanut, kun metsänomistajat hakevat uusia aiempaa helpom-

pia tapoja kauppajen kilpailuttamiseen”, kertoo Kuution ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavan Suomen Puukauppa Oy:n toimitusjohtaja **Aku Mäkelä**.

Puun pystykauppahinnat olivat syksyn aikana historiallisesti korkealla tasolla. Pystykaupoissa havutukkien koko viime vuoden keskimääräinen hintataso ylittyi reaalisesti noin kymmenellä prosentilla. Kuitupuun reaaliset hankintahinnat nousivat korkeammilleen sitten vuoden 1995 aloitetun tilastoseurannan.

Hintatason ohella puukauppa- määrät ovat olleet poikkeuksellisen korkealla. Edellisen viiden vuoden keskimääräiset lukemat on ylitetty selvästi.

Kuutiota on helppo käyttää

Kuution suosiota lisää palvelun helppokäyttöisyys, minkä lisäksi käyttö on yksityisille metsänomistajille maksutonta. Kuutioon voi siirtää oman sähköisen metsäsuunnitelman tai ladata metsävaratiedot Metsään.fi-palvelusta. Sen jälkeen omat leimikot löytyvät helposti Kuutiosta ja parilla napautuksella voi jättää haluamastaan kohteesta tarjouspyynnön puunostajille.

”Kuution kautta tavoittaa parhaiten kaikki oman alueen potentiaaliset puunostajat. Kuutiota voi käyttää täysin omatoimisesti tai ammattilaisen avustamana. Suurin osa metsänhoitoyhdistyksistä

Ampumahiihtäjä Tero Seppälä on Kuution uusi yhteistyökumppani. Seppälän mukaan työkalut pitää olla kunnossa, niin urheilussa kuin puukaupassa.

käyttää Kuutiota valtakirjakau- poissaan”, Aku Mäkelä ker- too Kuution käytöstä.

Kuution taustalla on koko Suomen metsäala. Osakkeenomistajina on metsänomistajaorga- nisaatioita, metsänhoi- toyhdistyksiä, puunos- tajia ja muita alan am- mattilaisia. Palvelu per- rustettiin maailman en- simmäisenä puukaupan digitaalisenä alustana vuonna 2017. Tavoitteena on ollut puumarkki- noiden tehostaminen ja metsänomistajien rohkai- seminen aktiiviseen met- sänhoitoon kuten oikein ajoitettujen harvennusha- kuiden tekemiseen.

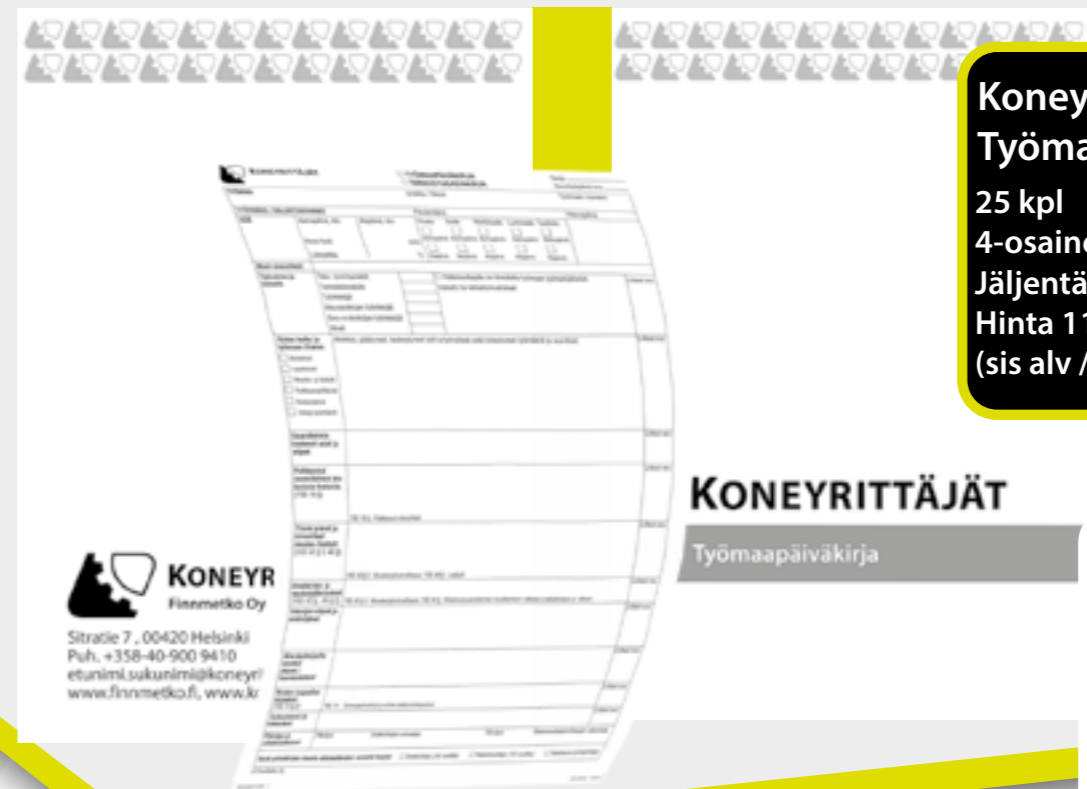
”Harventamista metsissä riittää edelleen, mutta kuten lu- vuista näkee parempaan suuntaan

olemme menossa. Uskoisin, et- tä Kuutiolla on oma osansa met- sänomistajien aktivoitumisessa, sillä lähes kaikki kerran palve- lua käyttäneet aikovat käyttää sitä myös jatkossa”, Aku Mä- kelä kertoo.

Yhteistyötä Tero Seppälän kanssa

Tänä syksynä Kuutio teki uuden avauksen aloittamalla yhteistyön ampumahiihtäjä **Tero Seppälän** kanssa. Seppälä tähtää lajissaan maailman kärkeen, mutta tekee samalla puukauppoja. Hän on koulutukseltaan metsätalousin- sinööri ja metsänomistaja.

”Tero sopii meille erinomai- sesti yhteistyökumppaniksi. Niin ampumahiihdossa kuin puukaupassa pitää työvälinei- den olla huippuluokkaa”, toi- mitusjohtaja Mäkelä hymyilee.

Koneyrittäjän Työmaapäiväkirja
25 kpl
4-osainen
Jäljentävä
Hinta 11 €
(sis alv /kpl)

Tilaukset
toimisto@
koneyrittajat.fi
☎ 040 9009410

Tuotteisiin
lisätään
toimituskulut,
minimiveloitus 5 €
/tilaus

Sähköinen keskisarjalainen

Maxuksen keskiraskas jakeluauto EH300 tuo uusia tuulia alle seitsemän ja puolen tonnin luokaan. C1-ajokortilla ajettava pieni jakelu-auto on mainio lisä valmistajan maahamme tuotavaan sähköautovalikoimaan.

SAKARI KOKKONEN

Takalaitanosturilla varustettu ja 23 kuution kuormakorilla varustettu täyssähköinen kuorma-auto sopii mainiosti moneen tehtävään, jossa tarvitaan pientä ajo-neuvoa. Kokonaisuudessaan jäätyä alle 7.5 tonnin kokonaisuudessaan, riittää kuljettajalle C1 ajo-oikeus.

Lehtijousittu, huipputehooltaan 110 kW. moottorilla varustettu kuorma-auto tarjoaa melko ripeää kyytiä vähintään kohtuullisilla ajo-ominaisuuksilla. Aivan ilmajousitetun alustan tasolle ei päästä mutta silti ominaisuuksissa ei ole pahemmin moitittavaa. Ajoasento on hyvä ja reilun pituiset peilinvartret tarjoavat hyvän näkyvyyden. Peilien sähkösäätöä jaimme kaipaamaan.

Rahti-Maxuksen ohjaamon on sopivasti hiukan vanhanaikainen. Tämä tulee ilmi ohjaamon järjestelyissä, esimerkiksi ohjauspyörän säätö toimii vain ylös-alas suunnassa, kuljettajan penkki säätö painonsa mukaan säätöpyörällä.

Rungon molemmille puolille sijoitetut, nettokooltaan 128 kWh akustot tekevät painopisteestä matalan. Latauksen AC liitännällä 22 kW teholla pitäisi olla ohi reilussa kuu-dessa tunnissa. Tarvittaessa pikalatauksella voidaan akuston varaustaso nostaa puolesatoista tunnissa 20 %:sta 80 prosenttiin. Toimintamatkaksi valmistaja lupaa parista sadasta kilometrillä reiluun neljäänsataan kilometriin. Rekuperation voimakkuuksia Maxuksesta löytyy kolme kappaletta.

Maxus EH300 EV

Moottori: Sähkömoottori, jatkuva teho 60 kW,
Huipputeho 110 kW, vääntö 1200 Nm. Sähköinen
voiman ulosotto. Akusto: 128 kWh
Voimansiirto: Yksinopeuksinen
Alusta: Lehtijouset, edessä levy- takana rumpujarrut
Akseliväli: 3308 mm. Omamassa: 4110 kg.
Kokonaismassa: 7490 kg.
Kuormakori: NEK, sisämitat 4317 x 2330 x 2300 (p x l x k)
Myynti: RSA Suomi

Koukuttava hollantilainen

SAKARI KOKKONEN

Kuorma-automyynnin pihalta saata löytyä heti työhön valmista kalustoa, kuten Dafin maahantuojan Nordic Truckcenterin valmiiksi rakentama, 26 tonnin koukkulaiteella varustettu kuorma-auto.

Koeajossa olleen yksilön varusteet ovat tavanomaisia, eivät pröystäileviä kiiltosisia. Tavoitteena on tehdä monenlaiseen, vaihtolavojen siirtoihin soveltuva työkalu. Tässä on onnistuttu, auton varustukseen kuuluvat kaikki olennaiset laitteet. Valmistajan omaa tuotantoa oleva, 530 hevosvoimainen moottori riittää maassamme vetämään kaikkein raskaimpia perävaunuja. Hollantilaisen TECHNAMICS B.V:n valmistama Hyva Titan T26 koukkulaite edustaa Keski-Eurooppalaista tapaa rakentaa vaihtolavojen kuljetuksiin soveltuva järjestelmä.

Läpivetävällä telillä varustettu XF 530 on hyvä valinta koukkulava-auton alustaksi. Hiukan normaalia ohjaamoa suurempi Sleeper Cab tarjoaa kohtuulliset tilat myös yöpymiseen. Uusi digitaalinen kojetaulu vaatii perehtymisen ennen auton käyttöönottoa, sen verran informaatiota on saatavilla, että kuljettajan täytyy huolella opiskella kojetaulusta nähtävä tietomäärä. Tämä on helppoa koska kuljettajan opas on myös saatavilla inforuutuun. Heinäkuun alussa voimaan tullut kuorma-autojen turvallisuusasetus (GSR) on myös tuonut kuljettajalle uusia, turvallisuutta kohentavia varusteita. Näis-

tä näkyvin on oikeanpuoleiseen A-pilariin asennettu näyttö, joka korvaa etukulma- sekä katvealuepeilin. Laajakulmakameran välittämä kuva on erittäin laaja. Kuljettaja näkee samalla silmäyksellä ohjaamon etualueen sekä oikealle puolelle sijoittuvan katvealueen.

Kokonaisuus vaikuttaa hyvältä, koukkulavan asennus on tehty mallikkaasti, peruutuskamerasta näkee hyvin koukun paikan lavaa noudettaessa. Ohjaamon järjestelyt ovat toimivat ja perustekniikka sopivaa lähialueille suuntautuvissa matkoissa. Katkaisijat ja koukkulaiteen käyttölaiteet ovat sijoitettu melko hyvin, käyttö on helppoa. Käyttövalmis paketti sopii hyvin hänelle, jolla on kiire saada auto ajoon. Ostopäätöksestä samana iltana ajoon on nopea tapa jatkaa liiketoimintaa.

DAF 530 FAW 8x4 Koukkulava

Moottori: MX-13-moottori, 390 kW / 530 hv
Vaihteisto: 12-vaihteinen TraXon 12TX2620
Taka-akselin välitysuhde 2,83
Akseliväli 4,55 m / peräilytys 2,05 m
Päälrakenne: HYVA T-26 Koukkulaite
Myynti: Nordic Truckcenter, Vantaa

Titanium-XV
ISOMPI KÄRKI
PAREMPI, TASAISEMPI LEIKKAUS
KESTÄÄ PIDEMPÄÄN
.404" HARVESTER BAR

NORDFOREST Harvesterin 404" teräketju

- Vastinetta rahalle
- Useita kromipäällysteitä
- Optimaalinen teroituskulma

Kysy lisää!

UITTOKALUSTO
www.uittokalusto.fi

TEEMU KALLIO | 050 320 7058 | teemu.kallio@uittokalusto.fi
 PETRI HAAKANA | 050 522 6096 | petri.haakana@uittokalusto.fi

Metsä- ja maanrakennuskoneiden kuljetusautot.
 Monipuolinen valikoima ja yksilöllinen suunnittelu.
 Teemme myös akselivälimuutokset, koneistukset, korjaukset ja huollot.

ARILAHTI KY
 Ylävaltolantie 20, 52200 Puumala, 015 668 7161
arilahti.ky@kolumbus.fi • www.arilahtiky.fi

FinnMETKO
 2026
 Jämsä 3.-5.9.
www.finnmetko.fi

Metsäkoneiden lavettikuljetukset
Eurooppaan
asiantuntemuksella ja
monivuotisella kokemuksella.

AJ-Teräs Oy
 Rajaportintie 2
 34600 Ruovesi
 ☎ 0500 625 119
aj.teras@gmail.com

KONEYRITTÄJÄ 1/2025 ilmestyy 17.2. Aineistopäivä on 23.1.
Ota yhteys: Tapio Hirvikoski, puh. 040 9009 417
tai tapio.hirvikoski@koneyrittajat.fi

VARAA KALENTERIIN
Energiapäivät 27.-28.3.2025
Seinäjoella

VARAA KALENTERIIN
Maarakennuspäivä 14.3.2025

ROCK.ZONE laajentaa portfoliota MultaVex VIBRA-seulakauha kaupalla

Langenburg, Seinäjoki, lokakuu 2024 – Rock.Zone GmbH, maailman johtava innovatiivisten kaivinkoneiden lisälaitteiden valmistaja, on ottanut suuren askeleen eteenpäin hankkimalla MultaVex Oy:n patentoidun VIBRA-seulakauhateknologian. Tämän yrityskaupan ansiosta Rock.Zone voi parantaa tuotetarjontaansa ja vahvistaa edelleen sitoutumistaan alan johtavien ratkaisujen toimittamiseen maanrakennusalalle. Tämän kaupan myötä yhtiöllä on paremmat mahdollisuudet vastata kasvavaan globaaliin kysyntään erityisesti materiaalien seulonnassa ja kierrätyksessä.

Tämän hankinnan myötä Rock.Zone jatkaa visionsa rakentamista tavoitteena johtava korkealaatuisten kaivinkoneiden lisälaitteiden toimittaja. Ainutlaatuisesta tärinäseulontateknologiastaan tunnettu VIBRA-seulakauha sopii täydellisesti Rock.Zonen valikoimaan, joka sisältää jo tehokkaat murskainkauhut, rumpumalliset seulakauhut ja hydrauliset jyrsimet.

”Olemme aina pyrkineet tarjoamaan huippuluokan ratkaisuja asiakkaillemme maailmanlaajuisesti. MultaVexin VIBRA-seulakauhan integrointi valikoimaamme vahvistaa asemaamme globaaleilla markkinoilla. Se on strateginen askel, jonka avulla voimme jatkaa alkuperäisten keksijöiden poikkeuksellisten tuotteiden tarjoamista”, kertoo Robert Piasecki, Rock.Zone GmbH:n toimitusjohtaja.

Miksi MultaVex VIBRA-seulakauha on hyvä ratkaisu

VIBRA-seulakauha on ratkaisu, joka on suunniteltu materiaalien erotteluun sen patentoidun tärinäteknologian ansiosta.

- Tarkka erottelukyky. Tärymekanismi mahdollistaa erilaisten materiaalien tehokkaan erottelun maa-aineksista suuriin kantoihin, mikä lisää tuottavuutta paikan päällä.

- Mukautettavat seulakoot: Kauhan seula voidaan säätää helposti eri kokoluokkiin.

- Alhaiset käyttökustannukset: VIBRA-kauha ei vaadi isoa hydraulikkaa ja kulu-
tuskestävyydeltään erinomainen.

- Kestävä: Raskaisiin olosuhteisiin VIBRA-kauha on saatavilla vahvistetuna ”Super”-versiona, jolloin kauhassa on lisäksi kynnet ja vahvistuksia rungossa.

Synergia: Innovaatiot maailman laajuisessa jakeluverkostossa

VIBRA-seulakauhan hankinnan myötä Rock.Zone ei ainoastaan kasvata lisälaite tuotevalikoimaa, vaan vahvistaa myös osaamistaan seulonta- ja

kierrätysteknologiassa. Seulakauha on nyt saatavilla maailmanlaajuisesti Rock.Zonen laajan jakeluverkoston kautta yli 80 maassa.

Minimum Agent Oy, **Kalle Tuominen** toimi konsulttina kaupan järjestelyissä.

”Robert Piasecki on mieluinen jatkaja MultaVex VIBRA-seulakauha innovaatiolle. Hänellä ei ole vain selkeä näkemys tulevaisuudesta, vaan hän myös tunnistaa tuotteiden potentiaalin.

”Olen ylpeä siitä, että VIBRA-kauhasta tulee osa Rock.Zonen poikkeuksellista tuoteperhettä. Heidän laajan jakeluverkostonsa ja laatuun sitoutumisensa ansiosta luotan siihen, että innovaatiomme kukoistaa edelleen ja saavuttaa uusia markkinoita ympäri maailmaa” kertoo Eero Paski MultaVex Oy:n perustaja ja VIBRA-kauhan keksijä.

Eero Paski tulee jatkossa toimimaan myynnin ja huollon tukena Rock.Zone:lle.

Innovaatioiden ja laadun vetämä tulevaisuus

Rock.Zonen kasvun jatkuessa VIBRA-seulakauhan hankinta tukee yrityksen tavoitetta tarjota alkuperäisiä, korkealaatuisia lisälaitteita, jotka tuo ratkaisut rakentamisen, purkamisen ja kierrätyksen ammattilaisten kohtamiin haasteisiin. Tämä lisäys vahvistaa Rock.Zonen asemaa innovatiivisten työkalujen valmistajana, joilla tuotetaan ylivoimaista suorituskykyä.

”VIBRA-seulontakauhan hankinnan myötä Rock.Zone asettaa standardin – tulevaisuudessa kun seulotaan, se tehdään Rock.Zonen kanssa.” Toteaa Robert Piasecki

Suomessa Rock.Zone tuotteet jatkossa

Suomessa, sekä Baltiassa ja Scandinaviassa Rock.Zone tuotteiden myynnistä jatkossa tulee vastaamaan Minimum Agent Oy, Minimum Oü ja Minimum Agent Sverige Ab.

nimitys

SAHATEOLLISUUS RY

Sahateollisuus on nimittänyt uuteen elinkeinopäällikön tehtävään **Jimi Rajajärven**. Hän aloittaa tehtävässään 11. marraskuuta. Rajajärvi siirtyy Sahateollisuuteen Metsäteollisuus ry:n metsäpolitiikan päällikön tehtävistä. Hänellä on Metsäteollisuus ry:n lisäksi aiempaa kokemusta muun muassa Stora Ensosta metsäsiiantuntijan tehtävistä. Rajajärvi on koulutukseltaan maatalous- ja metsätieteiden maisteri (MMM), pääaineenaan metsäteknologia.

METSO OYJ

Metso Oyj:n hallitus on nimittänyt **Sami Takaluoman** (s. 1973, DI) Metson uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän aloittaa tehtävässään 1.11.2024. Metson nykyinen toimitusjohtaja **Pekka Vauramo** jatkaa yhtiössä sopimuksensa mukaisesti vuoden 2024 loppuun varmistaen tehtävien mahdollisimman sujuvan siirtämisen seuraajalleen. Sami Takaluoma on ollut Metson palveluksessa vuodesta 1997 lähtien ja on johtanut Metson Palveluliiketoiminta-aluetta vuodesta 2021 alkaen. Metson johtoryhmän jäsen hän on ollut vuodesta 2017.

Metson hallituksen puheenjohtaja **Kari Stadigh** sanoo hallituksen puolesta, että he painottivat valinnassaan Takaluoman laajaa kokemusta Metson liiketoiminnoista ja asiakastoimialoista. ”Sami on tehnyt erittäin hyvää työtä liiketoimintojen johdossa ja johtoryhmän jäsenenä viimeisten seitsemän vuoden aikana. Hänen johdolla yhtiön palvelu- ja kulutusosaliiketoiminnat ovat kasvaneet ja luoneet merkittävästi arvoa, erityisesti Metson ja Outotecin yhdistymisen jälkeen. Hallitus on vakuuttunut, että Sami on oikea valinta johtamaan Metsoa sen seuraavaan vaiheeseen”, Stadigh toteaa. a sidosryhmillemme.

Oikaisu: Arvo Hilli-hanke on Euroopan unionin osarahoittama

Koneyrittäjä-lehdessä 2/2024 julkaistussa Arvo Hilli-hankkeesta kertovassa artikkelissa oli virheellinen muotoilu rahoittajasta. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

VARAA KALENTERIIN
Energiapäivät 27.-28.3.2025
Seinäjoella

engcon tuo markkinoille EC02 Basicin, räätälöidyn rototiltin pienimmille kaivukoneille

engcon pyrkii jatkuvasti parantamaan tuotteitaan, aina loppuasiakkaita silmällä pitäen. Loppuasiakkaan kannalta tapahtuvan parantamisen edistämiseksi engcon tuo nyt markkinoille räätälöidyn rototiltin kaikkein pienimmille kaivukoneille aina kolmeen tonniin asti.

Uusi EC02 Basic -tuote on sekä edullinen että helppokäyttöinen, joten se on ihanteellinen valinta kaivutöihin, joissa tarvitaan vain kallistus- ja kiertotoimintoja.

EC02 Basic tarjoaa samaa korkeaa laatua kuin engconin suuren ja kehittyneempiä malleja, mutta virtaviivaisessa muodossa, joka sopii täydellisesti pienempiin koneisiin. Tuote antaa kaivinkoneen kuljettajalle tarkkuutta yhdistettynä rajoittamattomaan kiertoon ja ±40° kallistukseen. Se toimii suoraan kaivukoneen oman ohjausjärjestelmän kanssa, mikä tekee asennuksesta ja käytöstä entistä helpompaa.

Tämän lanseerauksen myötä engcon jatkaa alan johtavana toimijana rototilttien teknologian ja loppuasiakkaiden tarpeiden alalla.

Olemme erittäin tyytyväisiä voidessamme tarjota EC02 Basicin asiakkaillemme. Markkinoilla on toivottu yksinkertaisempaa mallia pienempiin kokoluokkiin, ja tavoitteenamme on tuoda tuotteemme kaikkien saataville koneen koosta tai budjetista riippumatta”, sanoo engconin toimitusjohtaja **Krister Blomgren**.

Uusi EC02 Basic -rototiltti on jo saatavilla jälleenmyyjiltä ja engconin verkkosivuilta.

Tekniset tiedot:

- Kokonaispituus: 435 mm
- Rakennuskorkeus alkaen 245 mm
- Paino: 78 kg
- Kallistus: 2*40°
- Mekaaninen kiinnike S30
- Peruskoneen paino: 1,5-3 tonnia

Älykkäitä monitoimikoneita valmistava Lännen MCE Oy osaksi Summa Defenceä

Suomalainen puolustus- ja turvallisuusteknologiakonserni Summa Defence Oy ja älykkäiden ja liikkuvien monitoimikoneiden toimittaja Lännen MCE Oy ovat sopineet yritysjärjestelystä, jossa Summa Defence Oy hankkii koko Lännen MCE Oy:n tytäryhtiöiden osakekannan osakevaihdolla. Järjestelyn myötä Summa Defencen omistukseen siirtyvät Lännen Tractors Oy ja Aquamec Oy sekä Ruotsissa Lännen MCE AB. Myyjänä toimi Lännen MCE Oy.

Lännen MCE-konsernin monitoimiset ja älykkäät kone- ja laiteratkaisut tuovat vahvan pohjan Summa Defencen liikkuvuuden ja kokonaisturvallisuuden tuotteisiin niin puolustus- kuin siviilialojen sovelluksiinkin. Pystymme jatkossa tarjoamaan erinomaisia ratkaisuja vaativiin puolustuksellisiin tehtäviin sekä niiden tukitoimiin. Lännen MCE mahdollistaa Summa Defence -konsernille myös muunlaisen liikkuvan kaluston valmistuksen, sillä järjestelyn myötä konserniin siirtyy konepajakokonaisuus ja siihen liittyvää merkittävää osaamista”, toteaa Summa Defence Oy:n toimitusjohtaja **Jussi Holopainen**.

”Tämä omistusjärjestely avaa meille merkittäviä kasvumahdollisuuksia ja tukee strategisia tavoitteitamme. Summa Defencen osaamisen ja resurssien avulla voimme vahvistaa markkina-asemaamme ja vastata entistä paremmin asiakkaidemme tarpeisiin. Odotamme innolla yhteistyön tuomia uusia mahdollisuuksia ja liiketoiminnan seuraavaa kasvuvaihetta”, sanoo Lännen MCE Oy:n toimitusjohtaja **Veli Ollila**.

”Järjestelyn myötä meistä tulee merkittävä vähemmistöomistaja Summa Defence Oy:ssä. Jatkamme yhdessä muiden aktiiviomistajien kanssa Lännen-, Lundberg- ja Watermaster-liiketoimintojen kehittämistä osana Summa Defence-konsernia. Summa Defencen siirtyvien Lännen MCE-yhtiöiden operatiivinen johto ei vaihdu omistusjärjestelyn yhteydessä, vaan jatkamme Veli Ollilan kanssa tämän kokonaisuuden johdossa”, toteaa Timo Huttunen, Lännen MCE Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Monitoimiset työkoneratkaisut vaativiin olosuhteisiin

Lännen ja Lundberg -työkoneratkaisut on suunniteltu pohjoismaisten ankarien olosuhteiden vaatimuksiin, ja ne tarjoavat korkealuokkaista liikkuvuutta, maastokelpoisuutta ja monitoimisuutta. Tämä mahdollistaa tehokkaan toiminnan erilaisissa yhteiskunnalle kriittisissä infrastruktuurin rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvissä projekteissa. Lisäksi koneita voidaan käyttää puolustuksellissa tehtävissä muun muassa miinanraivaukseen, suluttamiseen sekä linnoittamiseen. Lisäksi laitteet soveltuvat pelastusviranomaisen käytössä myös erilaisiin kaivu- ja raivaustöihin, kuten esimerkiksi sortuneiden rakennusten raivaamiseen. Lännen suunnittelemat ja valmistamat ratkaisut ovat tehokkaita työvälineitä vaativissa olosuhteissa toimiville puolustusvoimille sekä julkiselle ja yksityiselle sektorille.

Aquamecin Watermaster ylläpitää kriittistä vesistöinfrastruktuuria

Aquamecin Watermaster-monitoimiruoppaajat tukevat kriittistä vesistöinfrastruktuurin kunnossapitoa. Yhdellä Watermaster-koneella voidaan hoitaa kaikkia matalien vesialueiden kunnostus-, ylläpito- ja kehitystöitä ilman useiden erikoiskoneiden tarvetta. Sekä maalla että vedessä itsenäisesti liikkuva Watermaster varmistaa turvallisen operoinnin matalilla vesiväylillä, ankkurointi- ja kiinnityspaikoilla sekä satamissa, ja tehostaa vesialueiden kunnossapitoa. Sen avulla voidaan myös korjata rantoja, rakentaa uusia ankkurointi- ja kiinnityspaikkoja ja toteuttaa vedenalaista paalutusta, sekä poistaa sedimenttejä, mikä tukee kokonaisvaltaisesti vesistöinfrastruktuurin kehittämistä ja ylläpitoa.

Traficom varoittaa vakavasta riskistä raskaan kaluston Jyki-vetoaisojen käytössä

Traficomin teettämässä testissä on havaittu vakava riski tiettyjen Jyki-vetoaisojen rakenteessa. Vaurio voi aiheuttaa vetoauton ja perävaunun kytkennän katkeamisen ajon aikana, mikä vaarantaa liikenneturvallisuuden. Traficom on asettanut rajoituksia tuotteiden valmistukseen ja myyntiin sekä velvoittanut valmistajaa tiedottamaan asiasta.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin testissä on havaittu Jyki-vetoaisan rakenteessa väsymismurtuma, joka voi johtaa vetoauton ja perävaunun välisen kytkennän katkeamiseen. Tällainen vaurio voi aiheuttaa merkittävän turvallisuusriskin liikenteessä.

Vetoaisat, joissa riski on havaittu:
§ Jyki M2017 R, E4*55R*01/06*0944*00
§ Jyki M2017 R and L, 190kN, E4*55R*01/07*0945*01

”Testissä havaitsimme kriittisessä kohdassa rakennetta väsymismurtuman, joka voi käytännössä johtaa vetoaisan pettämiseen. Tämä on erittäin vakava turvallisuusriski, joka edellyttää nopeita toimia”, kertoo Traficomin tarkastaja Lassi Varis.

Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi

Traficom on antanut Jyki Oy:lle väliaikaisen kieltopäätöksen valmistaa, markkinoida tai luovuttaa tuotteita, joiden rakenne on tunnistettu riskialttiiksi. Lisäksi valmistaja on velvoitettu tiedottamaan loppukäyttäjää asiasta. Väliaikainen päätös on voimassa, kunnes asiassa tehdään lopullinen ratkaisu.

”Etenemme markkinavalvontaprosessimme mukaisesti ja varmistamme, että tiedonkulku loppukäyttäjille on mahdollisimman nopeaa. Näin voimme ehkäistä mahdollisia vaaratilanteita ajoissa. Yhteistyö Traficomin ja valmistajan välillä on toiminut tilanteessa hyvin”, korostaa Varis.

Ajoneuvolain mukaan ajoneuvoa, jonka rakenteessa on havaittu turvallisuuteen vaikuttava puutteellisuus, ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin puutteet on korjattu.

Traficom jatkaa yhteistyötä toimijoiden kanssa varmistamaan tuotteiden turvallisuuden ja luotettavuuden markkinoilla. Ennakoiva toiminta on olennainen osa liikenneturvallisuuden edistämistä.

Koneyrittäjät onnittelee Tasavallan presidentti myönsi itsenäisyyspäivänä toiminnassamme ansioituneille seuraavat kunniamerkit

*Suomen Leijonan ansioristi
Markku Leskinen, Sipoo
Risto Miikkulainen, Loimaa*

*Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali
Hilkka Vainionpää, Isojoki
Onnea kunniamerkien saajille!*

Apurahahaku auki, 1,8 miljoonaa euroa jaossa

Metsämiesten Säätiön 1.12.2024 - 31.1.2025 auki olevassa apurahahaussa on jaossa 1,8 miljoonaa euroa.

Päätökset apurahoista tehdään 13.3.2025. Apurahat suunnataan Säätiön julkisen strategian mukaisesti osaamiseen, hyvinvointiin, verkostoihin, tunnettuuteen, metsäkulttuuriin ja ennakointiin. Säätiö tähtää rahoituksellaan vaikuttavuuteen valitsemillaan painopistealueilla. Rahoitusta todennäköisimmin saava apurahahakemus lähtee hyvästä, vaikuttavasta hankeideasta. Si-

nä on tunnistettu metsäalan näkökulmasta ajankohtaisuus, tarpeellisuus, käytäntöön vienti sekä vastavuus Metsämiesten Säätiön strategiaan. Käy tutustumassa apurahoista pidettyyn ”Mitä Metsämiesten Säätiö on kiinnostunut rahoittamaan” -webinaarin esityksiin ja tallennuksiin tästä. Apurahojen vuoden 2025 haun ohjeet, suuntaukset ja erityispainotukset löydät Lue lisää -linkin kautta.

Keväällä alkaa neloselta savotta tositv-sarja metsäalan ammattilaisista

Nelosella keväällä alkava Savotta vie katsojat metsäalan yrittäjien ja työntekijöiden arkeen. Metsämiesten Säätiö on mukana rahoittamassa televisiosarjaa.

Kuusiosaisessa sarjassa seurataan eri puolilla Suomea työskenteleviä metsäalan ammattilaisia ja opiskelijoita, joita yhdistää aito yhteys luontoon sekä työssä että vapaa-ajalla. Savotta on seurantareality ihmisistä, jotka elävät metsästä. He ovat metsureita, metsäkoneenkuljettajia ja metsäalan

yrittäjiä, joiden päivittäinen työ ja arki vievät katsojan metsänhoidon vaativiin tehtäviin ja sen arvaamattomiin olosuhteisiin. Sarjassa avataan lisäksi puukaupan monivaiheista prosessia sekä ostajan että myyjän näkökulmasta. Savotta tuo esiin suomalaisten monipuolista luontosuhdetta uudesta näkökulmasta.

VARAA KALENTERIIN
Energiapäivät 27.-28.3.2025
Seinäjoella

VARAA KALENTERIIN
Maarakennuspäivä 14.3.2025

Koneyrittäjän
Taskukalenteri
2025

Hinta 7 € (+alv) /kpl

Tilaukset
toimisto@
koneyrittajat.fi
☎ 040 9009410

KONEYRITTÄJÄT

www.finnmetko.fi

Tuotteisiin
lisätään
toimituskulut,
minimiveloitus 5 €
/tilaus

Koneyrittäjän
Työpäiväkirja 2025

Koko A4 (210 x 297)
Hinta 7 € (+alv) /kpl

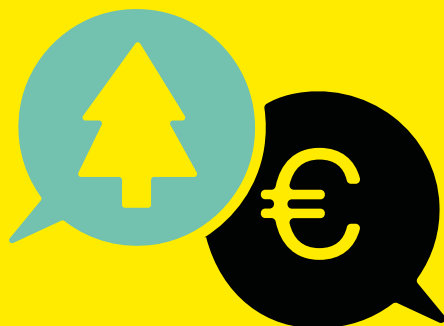
Tilaukset
toimisto@
koneyrittajat.fi
☎ 040 9009410

Tuotteisiin
lisätään
toimituskulut,
minimiveloitus 5 €
/tilaus

*Hyvää joulua
& onnellista
uutta vuotta!*

Kiitos kuluneesta vuodesta.

MenSe®
mense.fi

Metsänomistaja, älä tyydy yhteen!

Vertaa vaihtoehtoja puukauppaan
luotettavasti ja helposti.

- ✓ Rekisteröidy ja käytä maksutta
- ✓ Hyödynnä metsävarallisuustietosi tehokkaasti
- ✓ Käytä apuna toimenpidesuosituksia ja tuoreita hintatilastoja
- ✓ Kilpailuta puukaupat itse tai ammattilaisen avulla
- ✓ Varmista itsellesi parhaat puukaupat

Helposti parhaat puukaupat:

Kuutio.fi

